

AZERBAYCAN CUMHURİYETİ EĞİTİM BAKANLIĞI
AZERBAYCAN DEVLET İKTİSAT ÜNİVERSİTESİ
TÜRK DÜNYASI İŞLETME FAKÜLTESİ
ULUSLARARASI İLİŞKİLER

LİSANS BİTİRME TEZİ

**Uluslararası ilişkiler teorilerinde neoliberalizm`in yeri ve önemi: brics
örgütü örneğinde**

HAZIRLAYAN

Tural Manaflı

1417.02021

BAKÜ 2018

AZERBAYCAN CUMHURİYETİ EĞİTİM BAKANLIĞI
AZERBAYCAN DEVLET İKTİSAT ÜNİVERSİTESİ
TÜRK DÜNYASI İŞLETME FAKÜLTESİ
ULUSLARARASI İLİŞKİLER

LİSANS BİTİRME TEZİ

ULUSLARARASI İLİŞKİLER TEORİLERİNDE
NEOLİBERALİZM'İN YERİ VE ÖNEMİ: BRICS ÖRGÜTÜ
ÖRNEĞİNDE

HAZIRLAYAN

Tural MANAFLI

1417.02021

Danışman

Dr. Aqil MƏMMƏDOV

BAKÜ 2018

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI TƏHSİL NAZİRLİYİ
AZƏRBAYCAN DÖVLƏT İQTİSAD UNİVERSİTETİ

Kafedra “İqtisadiyyat və İşlətmə

TƏSDİQ EDİRƏM

“ ____ ” _____ 2018

BURAXILIŞ İŞİ ÜZRƏ VERİLMİŞ TAPŞIRIQ

“Türk Dünyası İşlətmə” fakültəsinin Beynəlxalq Münasibətlər
(Uluslararası İlişkiler) ixtisası üzrə

təhsil alan tələbəsi

Tural Manaflı Araz
(adı, soyadı, atasının adı)

Diplom işinin rəhbəri

Dr. Aqil Məmmədov Arif
(adı, soyadı, atasının adı, elmi adı və dərəcəsi)

1. İşin mövzusu Uluslararası İlişkiler Teorilerinde Neoliberalizm`in
Yeri ve Önemi: BRICS Örgütü Örneğinde

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti tərəfindən təsdiqlənsin

“ ____ ” _____ 2018 il

No

2. Tələbənin sona yetirdiyi işin kafedraya təhvil müddəti: 7 ay

3. İşin məzmunu və həcmi (izahı, hesabı və eksperimental hissəsi, yeni təhlilə ehtiyacı olan müəssisələr) Özet, Giriş, Birinci bölüm, İkinci bölüm, Üçüncü bölüm, Sonuç, Kaynakça, Ek 1

4. Buraxılış işi üçün lazımi materiallar

NIETO, Nubia, (2012), “The influence of emerging economies in International Affairs”, Estudos Avançados 26 (75): 174-175.

STEFÁNSSON, Oddur Ingi Nyborg (2010), “The BRICs and international relations: An assessment of the potential leaders in a global future”: 13-14.

THORSEN, Dag Einar ve LİE, Amund (2010), “What is Neoliberalism?” : 3.

TOK Nafiz (2015), Siyasal İdeolojiler, editör, Halis Çetin, Siyaset Bilimi, Orion Yayınevi 5. Baskı

YILMAZ, Aytekin (2013), Küresel Dünyada Uluslararası İlişkiler, Aytekin Yılmaz, Kadim Yayınları 2. Baskı

<http://indiawrites.org/tag/7th-brics-summit-in-ufa>, (15.12.2017)

5. Qrafik materiallarının siyahısı dəqiq göstəricilərlə (vacib cədvəl, çertyojlar, yaxud qrafiklər, nümunələr və s.)

6. Buraxılış işi üzrə məsləhətçinin soyadı, adı, atasının adı, elmi adı və dərəcəsi (diplom işinin ona aid olan hissəsini göstərməklə)

m. Ziyadxan Həsənov Əli

7. Buraxılış işinin təqdimi üzrə təqvim planı:

Sıra No	İşin hissələrinin adı	Qurtarma faizi (yerinə yetirilmə)	İşin yerinə yetirilməsi müddəti	
			plan üzrə	faktiki

1. Bölüm (Kasım-Aralık 2017)
2. Bölüm (Aralık 2017)
3. Bölüm (Şubat-Mart 2018)

Buraxılış işinin rəhbəri _____
imza

Məsləhətçi _____
imza

Tapşırığı imza üçün qəbul etdim _____
(tələbənin imzası)

Tapşırığın qaytarılması tarixi “ _____ ” _____ **2018-ci il**

Qeyd 1. Buraxılış işi üzrə verilmiş tapşırıq 2 nüsxədən ibarətdir. Nüsxənin biri tələbəyə verilir, ikincisi kafedrada qalır.
2. Hazırlanmış buraxılış işini tapşırıqla birlikdə tələbə DAK təqdim edir.

BURAXILIŞ İŞİNİN PLANI

ÖZET

GİRİŞ

BİRİNCİ BÖLÜM

NEO LİBERALİZM'İN ORTAYA ÇIKIŞ SÜRECİ VE BRICS ÖRGÜTÜ

1.1. LİBERALİZMİN ORTAYA ÇIKIŞI VE GELİŞİM SÜRECİ

1.2. NEOLİBERALİZMİN ORTAYA ÇIKIŞI VE GELİŞİM SÜRECİ

1.3. BRICS'İN ORTAYA ÇIKIŞ SÜRECİ

1.4. BRICS'E ÜYE OLAN ÜLKELER

1.5. ULUSLARARASI POLİTİKADA BRICS'İN YERİ VE ÖNEMİ

İKİNCİ BÖLÜM

BRICS ZİRVELERİ

- 2.1. BRIC ZİRVESİ - 16 HAZİRAN 2009 – RUSYA (YEKATERİNBURG)
- 2.2. BRIC ZİRVESİ – 10 NİSAN 2010 – BREZİLYA (BRASİLİA)
- 2.3. BRIC(S) ZİRVESİ – 14 NİSAN 2011 – ÇİN (SANYA)
- 2.4. BRICS ZİRVESİ – 28-29 MART 2012 – HİNDİSTAN (YENİ DELHİ)
- 2.5. BRICS ZİRVESİ – 27 MART 2013 – GÜNEY AFRİKA (DURBAN)
- 2.6. BRICS ZİRVESİ – 15 TEMMUZ 2014 – BREZİLYA (FORTALEZA)
- 2.7. BRICS ZİRVESİ - 7 TEMMUZ 2015 - RUSYA (UFA)
- 2.8. BRICS ZİRVESİ - 15-16 EKİM 2016-HİNDİSTAN (GOA)
- 2.9. BRICS ZİRVESİ – 3-5 EYLÜL 2017-ÇİN (XİAMEN)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BRICS ÜLKELERİNİN EKONOMİK KAPASİTELERİ

- 3.1 BREZİLYA EKONOMİSİ
- 3.2 RUSYA EKONOMİSİ
- 3.3 HİNDİSTAN EKONOMİSİ
- 3.4 ÇİN EKONOMİSİ
- 3.5 GÜNEY AFRİKA EKONOMİSİ
- 3.6 BRIC`İN EKONOMİK PERFORMANSI VE DEĞERLENDİRİLMESİ

SONUÇ VE ÖNERİLER

KAYNAKÇA

ÖZET

Uluslararası İlişkiler Teorisinde Neoliberalizm`in Yeri ve Önemi: BRICS Örgütü Örneğinde adlı tezimizde birinci bölümde ilk olarak liberalizm üzerinden bilgiler verilmiştir. Liberalizmin teorik devamı olarak Neo Liberalizm temel alınarak incelenmiştir.

İkinci bölümde BRICS zirvelerine değinilmiş, küresel ekonominin mevcut durumu ve ülkelerdeki işbirliği, hükümet ve sivil toplum arasındaki işbirliği, barış, güvenlik ve kalkınma amaçlı işbirliği, finansal değişiklikler ve küresel istikrar, entegrasyon ve sanayileşme, demokratikleşme, terörle mücadele, yeni işbirliği mekanizmaları, daha güçlü ortaklık yapmak mevzuları incelenmiştir.

Üçüncü bölümde ise BRICS ülkelerinin ekonomik kapasiteleri incelenmiştir ve Brezilya genel olarak tarım, Çin imalat atölyesi, Hindistan güçlü hizmet sektörü, Rusya ise enerji kaynağı tabanı ve güçlü dönüşüm, Güney Afrika ise mineral tabanı ve imalat sanayileri merkezi olarak anlatılmıştır.

İÇİNDEKİLER

TUTANAK	iii
ÖZET.....	vii
İÇİNDEKİLER	viii
KISALTMALAR VE SİMGELER.....	x
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

NEO LİBERALİZM'İN ORTAYA ÇIKIŞ SÜRECİ VE BRICS ÖRGÜTÜ

1.1. LİBERALİZMİN ORTAYA ÇIKIŞI VE GELİŞİM SÜRECİ.....	2
1.2. NEOLİBERALİZMİN ORTAYA ÇIKIŞI VE GELİŞİM SÜRECİ.....	9
1.3. BRICS'İN ORTAYA ÇIKIŞ SÜRECİ.....	15
1.4. BRICS'E ÜYE OLAN ÜLKELER.....	25
1.5. ULUSLARARASI POLİTİKADA BRICS'İN YERİ VE ÖNEMİ.....	27

İKİNCİ BÖLÜM

BRICS ZİRVELERİ

2.1. BRIC ZİRVESİ - 16 HAZİRAN 2009 – RUSYA (YEKATERİNBURG)....	48
2.2. BRIC ZİRVESİ – 10 NİSAN 2010 – BREZİLYA (BRASİLIA).....	52
2.3. BRIC(S) ZİRVESİ – 14 NİSAN 2011 – ÇİN (SANYA).....	55
2.4. BRICS ZİRVESİ – 28-29 MART 2012 – HİNDİSTAN (YENİ DELHİ)....	58
2.5. BRICS ZİRVESİ – 27 MART 2013 – GÜNEY AFRİKA (DURBAN).....	60
2.6. BRICS ZİRVESİ – 15 TEMMUZ 2014 – BREZİLYA (FORTALEZA).....	63
2.7. BRICS ZİRVESİ - 7 TEMMUZ 2015 - RUSYA (UFA).....	64
2.8. BRICS ZİRVESİ - 15-16 EKİM 2016-HİNDİSTAN (GOA).....	66
2.9. BRICS ZİRVESİ – 3-5 EYLÜL 2017-ÇİN (XIAMEN).....	66

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
BRICS ÜLKELERİNİN EKONOMİK KAPASİTELERİ

3.1 BREZİLYA EKONOMİSİ.....	70
3.2 RUSYA EKONOMİSİ.....	71
3.3 HİNDİSTAN EKONOMİSİ.....	73
3.4 ÇİN EKONOMİSİ.....	75
3.5 GÜNEY AFRİKA EKONOMİSİ.....	77
3.6 BRIC'İN EKONOMİK PERFORMANSI VE DEĞERLENDİRİLMESİ.....	78
 SONUÇ VE ÖNERİLER.....	82
KAYNAKÇA.....	84

KISALTMALAR VE SİMGELER

OECD	Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü
DYY	Doğrudan Yabancı Yatırım
AB	Avrupa Birliği
AB²	Afrika Birliği
ABD	Amerika Birleşik Devletleri
BRICS	Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin, Güney Afrika
PPP	Satın Alma Gücü Paritesi
BT	Bilgi Teknolojisi
IPEA	Uygulamalı Ekonomik Araştırma Enstitüsü
IMF	Uluslararası Para Fonu
BM	Birleşmiş Milletler
GSYİH	Gayri Safi Yurt İçi Hasıla
DTÖ	Dünya Ticaret Örgütü
AUKGİ	Kanada Gelir İdaresi
LeT	Lashkar-e-Taiba
JeM	Jaish-e-Muhammed
Uİ	Uluslararası İlişkiler
NATO	Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü

GİRİŞ

Liberal düşüncelerin 18. yüzyılda Aydınlanma Çağı'nda yayılmasıyla liberalizm ilk kez kendisini siyasal bir hareketlenme olarak göstermiştir. Kurucusu olarak genellikle John Locke'nin adı etkin bir halde anılmıştır. Liberaller genellikle bireyin özgürlüğünü ele alır ve devletin bireyler, sınıflar ve uluslar arasındaki ekonomik ilişkilere karışmamasını ister. Ekonomide laissez faire yani, "bırakınız yapsınlar, bırakınız geçsinler" sloganını sunulmuştur.

Neoliberalizm'e göre devletin piyasa üzerinde müdahalesi olması varsayılmış ve piyasayı yönetecek olan temel argüman rekabet olarak bilinmiştir. Dengeli halde oluşan bütçe ve serbest ticareti müdafaa edilmiştir. Devlet sadece ani bir kriz anında acil ve sert müdahale edebilir ama bunun dışında piyasanın üzerinde bir yaptırım bulunmaması hedeflenmiştir.

Neoliberalizm teorisini pratikte yansıtan örgütlerden biri de BRICS olarak sunulmuştur. BRIC ekonomi örgütünün ismi ilk olarak 2001 yılında Goldman Sachs Yönetim Kurulu Başkanı, ekonomist Jim O'Neill tarafından ifade edilmiştir. BRIC'in geniş açıklaması Brezilya, Rusya, Hindistan ve Çin ülkelerinin baş harfleriyle gösterilmiştir. 2011 yılında Güney Afrikanın da bu ülkeler grubuna katılımıyla birlikte bu örgüt BRICS adını almıştır. Dünya nüfusunun yaklaşık olarak %40'ına ve dünya ekonomisinin 25%'ine sahip olan bu beş ülke hızla gelişmekte olan ülkeler olmaları avantajı ile öne çıkmıştır. BRICS olarak bir araya gelen bu ülkelerin amacı, dünya politikasında söz sahibi olması hedeflenmiştir. Rusya, Çin, Güney Afrika, Hindistan ve Brezilya'nın devlet başkanları belirli tarihlerde bir araya gelip güçlerini ve ortak yanlarını dünya kamuoyuna yansıtmaya çalışmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

NEO LIBERALİZM'İN ORTAYA ÇIKIŞ SÜRECİ VE BRICS ÖRGÜTÜ

1.1. LIBERALİZMİN ORTAYA ÇIKIŞI VE GELİŞİM SÜRECİ

“Bir ideoloji olarak liberalizmin 19. Yüzyılda ortaya çıktığı kabul edilse de, liberal fikirler, özellikle de liberalizmin siyasi yönüne ilişkin fikirler 16. Yüzyıldan itibaren ortaya konmuştur. Örneğin Thomas Hobbes otoriter bir devlet yapısını savunmasına rağmen, bu savunmayı ilginç bir şekilde bireycilik, özgürlük, doğal haklar ve toplum sözleşmesi gibi liberal değer ve ilkeler üzerinden yapar. Ancak Liberalizmin siyasi yönü büyük ölçüde John Locke'un fikirlerine dayanır; bu nedenle John Locke'a siyasal liberalizmin kurucusu demek yanlış olmaz. Locke, devletin kaynağını insanların kendi aralarında yaptıkları sözleşme olarak görür. Doğa durumu ve toplum sözleşmesi gibi kurgusal araçları kullanarak devletin varlığının meşruiyet temellerini ortaya koymaya çalışır. Locke'un hem savunduğu devlet biçimi hem de bunu dayandırdığı değer ve ilkeler çok açık bir biçimde liberaldir. Locke devletin henüz ortaya çıkmadığı dönemdeki yaşayışa dair insanların özgür, eşit ve barış içinde yaşadıkları bir doğa durumu kurgular. Bu doğa durumunda insanlar üç temel hakka sahiptir: yaşam, özgürlük ve mülkiyet. Bu haklar doğal haklardır; ihlal edilmeleri doğa yasasına karşı gelmek demektir. Doğa durumunda doğa yasasının gereğini kavramalarının bir sonucu olarak insanlar bu hakları ihlal etmezler. Bu yüzden de genel olarak bir barış, özgürlük ve eşitlik durumu egemendir. Ancak yine de doğa yasasının gereklerine uymayan, doğal hakları ihlal eden insanlar çıkıyordu. Bu ihlalleri gerçekleştirenleri hem hakları ihlal edilen kişiler hem de diğer insanlar cezalandırma yetkisine sahipti.

Zarara uğrayanların kendilerine karşı suç işleyenleri cezalandırmakla kin, öfke, öç alma gibi duygularla hareket edip aşırıya kaçmaları, suçla orantılı ceza vermemeleri doğa durumundaki barış ortamını tehdit eder hale geldi. Doğa durumunda adaleti sağlayacak tarafsız bir mekanizmanın olmaması nedeniyle barış ortamının bozulması, insanların aralarında bir toplum sözleşmesi yaparak siyasal (devletli) toplumu kurmalarına yol açtı. İnsanlar yaptıkları toplum sözleşmesiyle devleti kurdular ve adaleti sağlama yetkisini ona devrettiler. Doğa durumunda sahip oldukları yaşam, özgürlük ve mülkiyet haklarını ise devretmeyip kendilerinde bıraktılar. Devletin kuruluş nedeni zaten bu doğal hakların korunmasıydı. Bu yüzden devlet sadece bu hakları başkalarına karşı korumayacak aynı zamanda kendisi de dokunamayacak, ihlal edemeyecekti. Devletin bu hakları başkalarına karşı koruyamaması ya da ihlal etmesi demek meşruiyetini, varlık sebebini yitirmesi anlamına gelmekteydi (Aktan, 1995: 4).

Böylece liberalizmin yurttaşların temel haklarını güvence altına almak suretiyle onlar için dokunulamayacak, ihlal edilemeyecek bir özgürlük alanı yaratan sınırlı anayasal devlet fikri John Locke tarafından açık bir biçimde ortaya konmuş oluyordu. Hatta Locke siyasal yönetimin vergiler aracılığıyla mülkiyete el koyma gücüne sahip olması yüzünden, yurttaşların da vergi koyma işini denetleyecek kendilerini temsil eden bir organ (yasama organı) oluşturmaya yetkileri olduğunu da söyleyerek liberalizmin demokratik temsil ilkesine de vurgu yapmış oluyordu. John Locke'un liberalizmin siyasi yönünü formüle eden bu fikirleri hala günümüzde de genel olarak liberal ideoloji açısından geçerliliğini korumaktadır.

Liberalizmin iktisadi yönüne ilişkin fikirlerin 18. yüzyıl sonlarından itibaren ve ağırlıklı olarak da 19. yüzyılda ortaya konduğu söylenebilir. Bu dönem aynı zamanda tüm ideolojiler gibi liberalizmin de ortaya çıktığı dönemdir. Kapitalist üretim sistemi artık en belirgin şekilde ortaya çıkmış ve sanayileşme Batı ülkelerinde yaygınlaşmaya başlamıştır. Bu gelişmelere paralel olarak da liberaller devletin müdahalesinden bağımsız, sanayileşmiş ve piyasa mekanizması çerçevesinde işleyen bir ekonomik düzen savundular. Adam Smith ve David Ricardo gibi iktisatçıların düşüncelerine dayanan bu dönem liberalizmi devleti zorunlu bir kötülük olarak görmektedir. Muazzam gücü dolayısıyla (ekonomik özgürlükler dahil) insan hak ve özgürlüklerine yönelik en büyük tehdidin devletten geldiğini düşündükleri için devlete bakış açıları olumsuz olmakla birlikte, klasik liberaller, iç güvenlik, milli savunma ve adalet gibi önemli hizmetlerin ancak devlet tarafından gereği gibi yerine getirilebileceğini düşünürler ve bu nedenle de devletin varlığını zorunlu kabul edeceklerdir.

Böylece Lock'un siyasal yönünü inşa ettiği liberalizmin ekonomik yönü de klasik liberal iktisatçılar tarafından tamamlanmış ve bir ideoloji olarak liberalizmin ortaya çıkmıştır. Klasik liberalizm ekonomik ve sosyal hayata müdahale etmeyen, işlevi iç güvenlik, adalet ve milli savunma hizmetlerini yerine getirmek olan temsil fikrine dayalı sınırlı anayasal bir devletin var olduğu, piyasa ekonomisi temelli bir toplum modeli savunuyordu (Conway, 2011: 85-86)

Pratik yaşamda ise sanayi kapitalizmi 18. Yüzyıl sonlarından itibaren başta İngiltere olmak üzere Batı Avrupa'da ve Kuzey Amerika'da ortaya çıktı. Daha sonra ise tedrici olarak önce Orta ve Doğu Avrupa'ya zamanla da tüm dünyaya yayılarak küresel bir düzen haline geldi. Ancak

aynı süreçte klasik liberal fikirlere dayanan 19. Yüzyıl sanayi kapitalizminin işleyişinde görülen aksaklıklar, ortaya çıkan sömürü ilişkileri, yozlaşmalar ve kapitalist sistemin bu olumsuzluklarını gözler önüne seren sosyalist ideolojinin yükselişi liberalizmin kendini teorik ve pratik düzeyde yeniden gözden geçirmesine sebep olmuştur.

Devletin ekonomik ve sosyal yaşama müdahale etmemesi ilkesine dayanan “geçe bekçisi devlet” anlayışının hakim olduğu 19. Yüzyıl sanayi kapitalizmi, çalışma ilişkilerini tamamen piyasa koşullarına bıraktığı için güçlünün çıkarına güçsüzün aleyhine işleyen bir yapıdadır. İşveren karşısında işsiz kalmaktansa karın tokluğuna en ağır koşullarda çalışmaya mecbur olan büyük bir işçi kitlesi vardır. Çalışma ilişkilerinin tamamen piyasa koşullarına bırakıldığı bu ortamda işçiler çok ağır çalışma şartlarında, çok düşük ücretlerle, çok uzun günlük çalışma saatlerinde çalışmayı kabul etmek durumunda kalıyordu. Kadınlar ve çocuklar yetişkin erkeklere göre daha az ücretle uygun olmayan işlerde çok ağır koşullarda çalıştırılıyordu. Piyasa mekanizmasının bu işleyişi güçlüyü daha avantajlı güçsüzü de daha zayıf kılıyordu; toplumsal ilişkilerde tam bir sömürü, yozlaşma ve adaletsizlik ortamı yaratıyordu.

Gerek klasik liberalizmin devlet, toplum ve piyasa anlayışına dayalı 19. yüzyıl kapitalist düzeninin işleyişindeki bu kusurlu yönlerin belirgin hale gelmesi, gerekse kapitalist sistemin işleyişindeki çelişki, adaletsizlik ve sömürü ilişkilerine dikkat çekip ortak mülkiyet temelinde sınıfsız bir toplumsal düzen kurmayı hedefleyen sosyalist ideolojinin kapitalist sistemi tehdit eder hale gelmesi, liberalizmi temel varsayımlarını yeniden gözden geçirmeye itti. Devletin ekonomik ve sosyal hayatta düzenleyici bir rol oynayabileceği, piyasa mekanizmasından kaynaklanan kusur ve aksaklıkların düzeltilmesine, toplumun zayıf kesimlerinin korunmasına

yönelik tedbirler alması gerektiğine ilişkin düşünceler liberalizm içerisinde yer bulmaya başladı. Bir bakıma liberalizmin en temel değeri olan özgürlüğün herkesçe kullanılabilmesi için gerekli koşulları yaratmak devletin görevi olarak kabul görmeye başladı. Bu düşüncelerin etkisiyle de 19. yüzyılın ikinci yarısından itibaren yapılan bir takım sosyal reformlarla tedrici olarak işçilerin çalışma koşulları düzeltildi, çalışma saatleri kısaltıldı, siyasal haklar tanındı, işçi kulüpleri, sendika ve siyasi parti kurmalarına izin verildi. Böylece liberalizmin sosyal yönü ağır basacak şekilde yeniden yorumlanmasıyla birlikte sosyal ya da modern liberalizm olarak bilinen liberalizm anlayışı ortaya çıkmış oldu. (Önür, 2009: 353-354)

Sosyal liberalizm anlayışının John Stuart Mill ile başladığını söylemek mümkündür. Mill klasik liberalizm ile modern liberalizm arasında bir köprüdür. Liberalizmin bireyin eylemlerine yönelik herhangi bir müdahalenin olmaması anlamında özgürlük (negatif özgürlük) fikrini benimserken, aynı zamanda bireyin seçim yapma ve kendini geliştirip gerçekleştirme (bireysel özerkliğe) kapasitesine sahip olmasının önemine de dikkat çeker. Dolayısıyla bireysel özerklik anlamında pozitif özgürlük fikrini savunur. Bireyin bu özerkliği kazanması ve kendini geliştirip gerçekleştirmesi için de devletin müdahale etmesinin gerekli olduğunu kabul eder.

Mill'in sosyal liberal yanından etkilenen T.H. Green, L.T. Hobhouse ve J.A. Hobson gibi düşünürler sosyal liberalizm geleneğini geliştirdiler. Bu düşünürlere göre, liberalizm sadece bireysel hak ve özgürlüklerin siyasal iktidara ve başkalarına karşı korunduğu bir toplumu değil, aynı zamanda bireylerin, bireysel özgürlüklerini, ahlaki ve insani kapasitelerini gerçekleştirmelerini mümkün kılacak biçimde kullanabilmelerine olanak

sağlayan bir toplumu hedefliyordu. Böylece devlet müdahalesi, bireyin özgürlüğünü insani ve ahlaki kapasitelerini gerçekleştirmede kullanabilmesi için gereken koşulların sağlanması temelinde savunuluyordu. Fırsat eşitliği sağlayan ve insanları işsizlik, yoksulluk, cehalet vb. toplumsal kötülüklerden koruyacak devlet müdahaleleri ve sosyal refah uygulamaları ile ancak bireyin özgürlüğünü kullanabilmesinin mümkün olacağı düşünülüyordu. Böylece sosyal liberaller, bireysel özgürlüğü kullanabilme kapasitesinden yoksun olanlar için müdahalesizliğin yeterli olmadığını, onların bireyi özgür kılacak araç ve kaynaklarla donatılmaları gerektiğini (pozitif özgürlük fikrini) savundular (Yılmaz, 2014: 4-6)

Toplumsal ve düşünsel alanda yaşanan bu gelişmeler sonucunda 19. yüzyılın ikinci yarısında klasik liberalizmden farklı olarak sosyal yönü ağır basan yeni bir liberalizm türü, sosyal ya da modern liberalizm ortaya çıkmış oluyordu. Sosyal liberalizm özellikle 1929 büyük ekonomik buhranından sonra devletin ekonomide daha aktif rol oynamasına dayalı Keynesyen iktisat politikalarının uygulanmaya başlanmasıyla birlikte daha da ağır basan liberalizm türü oldu. Arz fazlası talep eksikliğinden kaynaklanan bu büyük krizden çıkılmasının yolu; devletin kamu harcamalarını, gelirlerini ve bütçesini ekonomi politikası aracı olarak kullanarak kişilerin alım gücünü arttırması, bizzat kendisinin hem girişimci hem de müşteri olarak piyasada aktör olması, kamu harcamalarını arttırarak piyasada talebi canlandırması gibi yöntemler olarak görüldü. İkinci Dünya Savaşı sonrasında Savaşın yol açtığı tahribatların giderilmesi sosyal refah uygulamalarının daha da önem kazanmasına yol açtı. Sosyal liberalizmin böylesine hakim olduğu bir dönemde, genel felsefesi 1970'li yılların hemen başında Amerikalı

siyaset teorisyeni John Rawls tarafından çok güçlü bir biçimde ortaya kondu. Ancak bu yıllar aynı zamanda Sosyal liberalizmin uygulamadaki hakimiyetini kaybetmeye başladığı yıllar da oldu. 1970'lerde işsizlik ve enflasyonun bir arada görülmesi (stagflasyon) biçiminde yeni bir kriz türü ortaya çıktı. Bu kriz bir bakıma kapitalist sistemin kapitalist sınıf açısından temel saiki olan kar olgusu ile sosyal refah uygulamalarının finansmanı için devletin vergi vb. yollarla kaynak temini arasındaki çelişkinin bir sonucu olarak algılandı. Krizin nedeni devletin ekonomik yaşama müdahale etmesi ve sosyal refah uygulamalarının kaynaklanan aşırı büyüme, bürokratikleşme ve kaynak israfı gibi etkenler olarak görüldü (Eser vd. 2011: 207)

Böylece 1970'li yıllardan itibaren bu defa Keynesyen iktisat politikaları ve sosyal refah devleti uygulamalarından vazgeçilirken, tekrar klasik liberal iktisat politikalarına dönülüyordu. Liberal düşünce geleneği içerisinde klasik liberalizme bu geri dönüş, 1970'lerden itibaren muhafazakar düşünce geleneği içerisinde ortaya çıkan yeni bir muhafazakarlık türünün (Yeni Sağ'ın) de ekonomi alanında klasik liberal iktisat politikalarını benimsemesi ile birleşince etkisi çok güçlü ve yaygın oldu. Hem liberaller hem de yeni sağ muhafazakarları güçlü ama küçük devleti, devletin ekonomiye müdahale etmediği bir serbest piyasa ekonomisini savunuyorlar. Devletin küçültülmesi, işlevlerinin azaltılması, devlet teşebbüslerinin özelleştirilmesi, kamu harcamalarının azaltılması ve sosyal refah uygulamalarına son verilmesi ve ticaretin serbestleştirilmesine yönelik fikirler genel kabul görmeye başladı. Bir bakıma yeni (neo)liberalizm (ve yeni sağ muhafazakarlığı) küreselleşmenin ideolojisi oldu. Bu yeni (neo)klasik liberalizmin iktisadi düşüncesi F. Von Hayek ve Miltn Friedman gibi düşünürler tarafından

geliştirilirken, genel felsefesi ise Robert Nozick gibi düşünürler tarafından ortaya konuyordu.

Bu gün de yeni (neo) klasik liberalizm küresel düzeyde hakim ideoloji konumunu sürdürmektedir. 1990`lı ve 2000`li yıllarda yaşanan ekonomik krizlere rağmen, yeni (neo) liberalizmin iktisat politikalarından önemli sayılabilecek bir geri adım atılmamıştır. Gerek yeni sağ muhafazakarlığını benimseyen gerekse klasik liberal iktisat politikalarını benimseyen hükümetler küresel düzeyde yeni (neo) klasik liberal ideolojinin hakimiyetini devam ettirmektedirler (Tok, 2015: 176-182).”

1.2. NEOLİBERALİZMİN ORTAYA ÇIKIŞI VE GELİŞİM

SÜRECİ

Neoliberalizm kavramı, liberal düşüncenin gelişimiyle ilgili özel bir açıklama getirmektedir. Liberalizmin zamanın bir noktasında etkili bir siyasal ideolojinin bulunduğunu, ancak bir noktada öneminin bir kısmını kaybettiğini, ancak daha yeni zamanlarda kendini yeni bir biçimde canlandırdığını ileri sürüyor. Bununla birlikte, ortaya çıktığı gibi, son 60 yıldır liberalizm, normatif politik düşünceye olduğu kadar, batıda da pratik siyasete egemen olmuştur; bu noktaya kadar, siyasal kuramcılar, profesyonel politikacılar ve neredeyse bütün önemli kişiler arasında ortak bir miras haline gelmiştir kendi ülkelerindeki politik hareketler. Yukarıda aktarılan sözlüğün tanımında belirtildiği gibi, liberalizmin temel değerleri olan hiçbirisi, artık özgürlük ya da demokrasiye karşı neredeyse hiç kimsenin söz etmediği gerçeğini kanıtlamaktadır.

Neoliberalizm, bu nedenle liberal, siyasi düşüncenin kaybolmuş bir geleneğinin geri dönüşümü olarak anlaşılabilir. Bizim görüşümüze göre

daha yaygın olarak "liberalizm" olarak tanımlananlardan farklı ve çoğunlukla buna karşı çıkan bir ideoloji olarak görülmelidir. (Thorsen ve Lie, 2010: 3)

“Bilindiği üzere I. Dünya Savaşı sonrası popüler hale gelen idealizm dini kökleri olmakla birlikte esasta eski liberal geleneğin bir tür uzantısı olup, uluslararası ilişkiler alanında kökleri Kant a giden bir geleneğe dayanmaktadır. Bu Kantcı gelenek uluslararası ilişkileri devletlerarası ilişkiler ötesinde, insanlık toplumunun ilişkileri görüp daha barışçı ve düzen içinde yaşamanın koşullarını oluşturmaya çalışmıştır. I. Dünya Savaşı sonrası Milletler Cemiyeti başarısızlığı ve II. Dünya Savaşı'nın ortaya çıkmasıyla gerilemiş olsa bile, uluslararası ilişkiler alanında bir fikir ve arayış olarak devam etmiştir. Temelde de uluslararası hukuk ve uluslararası örgütler ile işbirliğine vurgu yapmakla uluslararası düzen ve istikrar sağlayıcı mekanizmaların oluşmasında rol oynamıştır.

Kökenlerini 17. Yüzyıl siyaset teorisinden alan liberal uluslararası ilişkiler teorisi, uluslararası ilişkiler alanında barış, refah ve adalete uygun ortam oluşturulması ile uluslararası alanın insan özgürlüklerine daha fazla önem veren bir sisteme doğru dönüşmesini hedeflemektedir. Sovyetlerin dağılışı ve soğuk savaşın sona ermesiyle neoliberal yaklaşım yeniden güç kazanmaya başlamıştır. Soğuk savaş sonrası, dış politikanın güç üzerine kurulması yerine işbirliği ve uluslararası hukuk ile kurallar ve merkezi kurumlarla şekillenmesine çabalamakta, uluslararası çatışmayı azaltma yönünde çalışmaktadır. Hatta nükleer silahlar nedeniyle son dönemde Morgenthau'nun dahi buna olumlu baktığı, R. Falk gibi hukukçularca da savunulduğu görülmektedir. En aşırı halinin Fukuyama'nın tarihin sonu şeklinde ortaya çıktığı söylenebilir.

Fukuyamacı bakış uluslararası alanda güç mücadelesini yok sayarak gündemi ortak küresel sorunlara çekmesiyle olumlu olmakla birlikte, siyasetteki gerçekçi boyutu, çatışma unsurunu ihmal etmiş olsa da liberal bir canlanışa işaret etmiştir. Nitekim, G. Fisher`in tarihin dönüşü tezi bu aşırı iyimserliğe bir cevaptır. S. Huntington`un yine bir başka çok satan “Medeniyetler Çatışması” eseri çatışmaya dayalı ve neoliberal teze karşı başka bir tezdır. Ama temelde neoliberal tez Wilson`cu idealizmin yeni koşullara adapte edilmesi olup yeniden canlanarak neoliberal kurumsalcılık olarak öne çıkmıştır. Bunda uluslararası hukuk ve uluslararası kurumlarla barışın korunması ile ülke ve devletlerin bir arada yaşamalarını kolaylaştırmaya vurgu yapıp, bunun ortak güvenlik ile demokrasi ve insan hakları ile serbest ticaret ve ilişkiyi yaygınlaştıracığını savunmaktadırlar. Nitekim ülkeler arası teknik işbirliği kurumları ve belirli alanlarda rejimler oluşturulması ile uluslararası alanda düzen ve istikrarı sağlamaya yaptığı katkısı bu yaklaşımın önemini göstermektedir diyebiliriz.

Liberal bakış 1900`lü yıllarda sanayi toplumu ve ekonomik gelişme ile artık savaşın imkansız hale geleceğini, zira ekonomik işbirliğinden herkesin kazandığını belirtmişti. Ancak sanayi toplumu döneminde dünya, iki büyük savaş yaşadı. Dolayısıyla liberal tez teorik olarak mantıklı ve inandırıcı görünse bile gerçek hayatta yanlışlaşmış oldu. Bu anlamda değer yitirdi ve gözden düştü.

Sanayi ve ticaretin geliştiği toplumlarda savaşın değer yitireceği beklentisi, sosyolojik bir bakışa ve ünlü sosyolog H. Spencer`ın toplumları; askeri toplum, endüstri toplumu ayırmasına da dayanır gözükmektedir. Spencer askeri toplumun zor baskı ve hiyerarşiye dayanırken, endüstri toplumunun işbirliği ve gönüllülüğe dayanacağını,

dolayısıyla savaşı öne çıkaran militer toplumdan farklı olacağını ve özgürlüğü destekleyeceğini belirtiyordu. Spencer, militer toplumun milleti ordu, orduyu millet haline getirerek savaşa yol açarken, sanayi toplumunun bunu önleyici rol oynayacağına ve barışa yol açacağına işaret ediyordu.

Nitekim bu gelenek devam etmiş olup bugün de başka şekillerde karşımıza çıkmaktadır. Örneğin 1944 yılında Almanya üzerine Kadiri Mutlak Devlet adlı kitabı yazan ünlü iktisatçı L.Won Mises, serbest ticaret ve demokrasinin dünyasında savaş ve fetih için teşvik olmadığından, vatandaşlar için ulusun egemenliğinin daha geniş veya daha dar bir toprak parçası üzerine yayılmasının önemli olmayacağını, bu ortamda bir bölgenin ele geçirilmesinin vatandaşa avantaj sağlamayacağını, bundan dolayı pek savaş olmayacağını belirtmektedir. Nitekim serbest ticaret ülkesi olması nedeniyle İngiltere denizaşırı İngiliz yerleşmelerine kolayca, özerklik, bağımsızlık veya egemen halk statüsü vermiştir. Mises'e göre eğer Avrupa devletçiliğe veya devletperestliğe (putperestlik benzeri) esir olmasaydı liberal serbest ticaret ve liberal dönüşüm barışçı işbirliği ve zenginliği artıracaktı. (Mises, 2007: 18)

Ancak Avusturya kökenli Mises, Almanya'nın savaşın oluşmasındaki rolünü görmesi nedeniyle tek başına serbest ticaretin ve serbestliğin barışı korumayacağına da işaret etmekte, barış için özgürlük karşıtı hükümetlerin devrilmesi gerektiğini de vurgulamaktadır. Mises, İngiltere'nin Avustralya vb yerlere göçü önlemesinin, yani serbest bırakamamasının da burada Alman hakimiyetine yol açmamak nedeniyle haklı olduğunu, zira o durumda serbestliğin totaliter milletlere teslimiyete yol açacağını belirtmektedir. Dolayısıyla serbest ticaret ve ekonominin barışı sağlayıcı rolüne vurgu yaparken iç kurumsal bakış ve

yapıya da dikkat çekmektedir. Günümüz neoliberal bakış ise benzer şekilde ekonomik entegrasyon yanında uluslararası kural ve kurumların önemine dikkat çekmektedir. Nitekim bugün Obama ve ABD'nin Muhafazakar iktidarlar dönemi sonrası neoliberal bir dış politikaya yönelim işareti verdiği gözlenmektedir. Mayıs 2011'de İngiltere ziyareti öncesi ABD başkanı Obama ile İngiliz Başbakan D. Cameron'un ortak yayınladıkları makale bu tür bir politika işareti veriyor gözükmektedir.

Bugün liberal teori yeniden canlanmış ve taraftar bulmaya başlamış, değişik eğilimleri ile ortaya çıkmıştır. Uluslararası ilişkiler alanında başat eğilim ise liberal kurumsal yol ile barışa ulaşma arayışı olup, uluslararası hukuk ve uluslararası kurumlarla işbirliğine dayalı bir dünya düzeni kurma hedefidir. Günümüzde uluslararası hukuk ve örgütlerin barışı sağlama rolü şüpheli olsa bile uluslararası hukuk ve BM sisteminin işgal ve fethi yasaklaması ile uluslararası alanda deniz taşımacılığı, savaş ve diplomasiye ilişkin uluslararası rejimler ve adil savaş-haklı savaş vb yaklaşımlarla uluslararası savaş ve çatışmasının sınırlandırıldığı da bir olgudur. Bu tecrübelerin de katkısı ile soğuk savaşın bitmesi ile neoliberallerin uluslararası kural ve kurumlarla barışı sağlama yaklaşımı yeniden destek bulmaya başlamıştır.

Liberal ve neoliberal teoriler, uluslararası silahlı çatışmanın, uluslararası kurumsal eksiklikten doğduğunu belirtip, uluslararası hukuk, uluslararası örgütler ve ekonomik ve toplumsal bütünleşme ile demokratikleşmeye yoğunlaşmaktadır. Bugünkü anarşik sistemin zayıf uluslararası kurumlardan kaynaklandığını, yasal ve kurumsal altyapıyı güçlendirip demokratik olmayan hükümetlerin önlenmesi ve işbirliğinin artırılmasıyla dünya barışının sağlanıp, küresel sorunların da daha kolay çözülebileceğini belirtmektedir. Diğer yandan liberaller devletin

geleneksel olarak diğerleriyle savaş yapma üzerine kurulduğunu, devletin zayıflayıp çoğul yapının ortaya çıkmasının savaşı azaltacağını işaret etmektedir. Ancak zayıflayan devlet insanları küresel toplumla bağlarken, çöken devlet güvenlik sorununa da yol açmıştır. Bu nedenle bunu telafi edecek küresel kural ve kurumlar gereklidir. Diğer yandan ulusal devlet ve sınırlar tam bir güvenlik de sağlamamaktadır. Bu nedenle uluslararası düşünmek ve davranmak gereklidir (Yılmaz, 2013: 149-152).”

Gömülü liberalizmin kalbinde, para politikasının tek başına enflasyonu kontrol edebileceği fikri vardı. Enflasyonun ağırlıklı olarak para politikası dışındaki faktörler tarafından yönlendirildiği düşünülüyordu: mali açıklar, emtia fiyat şokları, enflasyon psikolojisi, agresif işçi sendikaları veya tekelci olarak rekabetçi firmalar. 1960'lı yılların başından itibaren, monetaristler, merkez bankası tarafından para miktarındaki aşırı arzın enflasyonun en önemli sebebi olduğu ve para politikasının belirsizliğinin ekonominin döngüsel dalgalanmalarından sorumlu olduğu yönündeki ikiz çekişmeleri yaparak bu fikir birliğine saldırdılar. Yeni-Keynesyenlerin, enflasyonun nedenleri ile ilgili karmaşık hesaplarından uzaklaşan bu tartışmalı argüman, hükümetlerin para politikasının gerçek etkilerinin uzun vadede ne olacağını önceden bilmedikleri klasik varsayım üzerine inşa edilmiştir.

Milton Friedman'a göre (1956; 1960; 1963; 1969), ya deflasyon ya da enflasyonun önüne geçmek için, para politikasının en önemli hedefi, hükümetin paranın tamamında (yüzde 3 ile yüzde 5 arasında) düşük sabit büyüme oranlarını ve tüm ticari bankaların kilitlenmesini öngören bir kamu taahhüdü olmalıdır. Kabul edildikten sonra, bu tez, talep artışının tahmin edilmesine dayalı Keynesyen karşıt politikalar çıkardı.

Mal ve hizmetlere olan etkin talebi azaltmak amacıyla açık piyasa işlemleri, faiz oranlarındaki değişiklikler, bütçe harcamalarındaki kesintiler veya banka kredisindeki artışın niceliksel kontrolleri yoluyla parasal hedeflerin kurumsallaşmasını desteklenmiştir (Ban, 2012: 5-6).

1.3. BRICS'İN ORTAYA ÇIKIŞ SÜRECİ

Başlangıçta BRIC (Brezilya, Rusya, Hindistan ve Çin), 2002'de Goldman Sachs ekonomistinın kuruluşudur. Fikri, küresel yatırımcılara büyüyen dört ekonomiyi iyi getirileri olan yatırımlar için umut verici nesneler olarak sunmaktı. Bu dört ülke ayrıca BRIC adlı büyüleyici bir kısaltma da yaptı. 2009 yılında BRIC, kurgusal bir topluluktan dünya siyasetindeki bir kurum haline geldi. Rusya'nın davetiyle bu dört ülkenin başkanları, Yekaterinburg'daki ilk Zirve için bir araya geldi. 2011'de Güney Afrika, Çinin Sanya şehrindeki üçüncü Zirvede gruba katıldı ve kısaltma BRICS'e dönüştü.

Başlangıçta BRIC ekonomik ya da finansal bir fırsat olarak tanıtıldı ve tüm BRICS üyeleri büyüyen ekonomiler olarak anlaşıldı. 2008 mali krizinden sonra Batı dünyasındaki geleneksel ekonomi merkezleri yavaş ekonomik büyüme ya da durgunluk yaşadı. Dolayısıyla BRICS etrafındaki söylem ağırlıklı olarak ekonomiktir. Bir bakıma BRICS'in kendisi, ekonominin yönlerini yoğunlaştırmak için ek nedenler verdi. BRICS ülkelerinden uzmanlar tarafından yapılan ilk BRICS raporu temel olarak ekonominin ve üye ülkelerin ekonomileri ile ilgilidir.

BRICS ekonomilerinin büyümesinin sürdürülebilirliği konusunda bir anlaşmazlık olmasına rağmen, BRICS ülkeleri önümüzdeki yıllarda dünya ekonomisinde hakim bir konumda olmasa bile önde gideceklerini açıkça ortaya koyuyor gibi görünüyor. Şimdiye kadar, en azından BRICS

olmasa da en azından bir kurum olarak BRICS ülkelerinin "küresel jeopolitik manzaranın bir parçası" olduğunu söylemek haklı görünüyor. Bu da BRICS üyelerinin kendilerini nasıl gördüklerini ortaya koymaktadır. Onlar kendilerini dünyadaki "geniş kapsamlı, karmaşık ve derin değişiklikler geçiren" faktörler olarak görüyorlar.

BRICS ülkelerini bir araya getirmenin, 16. yüzyılın başından beri Batı tarafından inşa edilen uluslararası düzenin sözde yükselen güçler tarafından sorgulanacağına dair bir anlayış olmadan anlamlı bir mesele olmayacağını varsaymak mümkündür. Bu nedenle BRICS ülkelerini ve BRICS'i bir kurum olarak tartışırken, uluslararası düzen değişikliği ve ABD'nin uluslararası politikadaki baskın konumunun düşüşüyle ilgili görüşmeler yapılmıştır.

Uluslararası düzen değiştirme fikri, örneğin ABD Ulusal İstihbarat Konseyi küresel eğilim raporlarıyla desteklenmektedir. En son rapor, uluslararası sistemin gelecekte nasıl görüldüğünü tahmin etmiyor. Ancak rapor, 2030'da bundan önceki herhangi bir durumun aynı olmayacağını düşünüyor. Jacques, Kupchan veya Tharoor gibi akademisyenler fikri farklı perspektiflerden olsa da desteklemekteydiler.

Bu yazıda yer alan konu, BRICS'in bu değişen uluslararası düzende bir rolü olup olmadığını ve hangi rolü alacağını tartışmaktır. BRICS yeni bir organizasyon mudur? Her durumda Rusya'dan istisna olmak üzere gelişmekte olan devletleri temsil eder ve bu anlamda uluslararası düzende bir değişim ajanı ya da belki de güç aktarımının bir ajanı olabilir. Bu durumda, iktidar, geleneksel olarak, gelişmekte olan ülkeler olarak adlandırılan geleneksel Kuzey'den Güney'e doğru hareket ederdi. Bu bağlamda, bu yazıda yer alan temel soru, BRICS'in uluslararası

sistemin işleyiş kurallarını değiştirmeye muktedir bir kurum olup olmadığıdır.

Yukarıda sunulan soruların cevaplarını bulmak zorunludur, çünkü sorun gelecek dışında neler yapabileceğimizdir. Dünya sistemi analizi, güç geçiş teorileri, hegemonik savaş teorisi ya da uzun çevrim teorileri gibi Uluslararası İlişkiler okulları, yükselen güçlerin baskın düzene meydan okuduklarını öngörüyor. Uluslararası düzen değiştirme, uluslararası siyasette barış ve savaş meselesiyle yakından ilişkilidir. Green ve Kliman, haklı olarak Thucydides'li akademisyenlerin Robert Gilpin ve A.F.K gibi şimdiki UI âlimlerinin gerçeğine dikkat çekti.

Çin'in yükselmesi tek başına Çin'in yükselişinin barışçı olup olmayacağını ya da uluslararası sistemde büyük çatışmalara yol açıp açmayacağını göstermeye çalışan çok sayıda çalışma yaptı. Uluslararası ilişkiler ve tarih teorileri, yeni güçlerin, özellikle de otokratik olursa barış içinde yükselmediğini ortaya koyuyor. Bununla birlikte, Green ve Kliman, güç geçişinin çatışmaya ihtiyaç duymadığı John Ikenberry gibi akademisyenlerin de bulunduğunu bize kalır. Çatışma olasılığı varolan düzenin türüne bağlıdır.

Mevcut emir hegemonya durumunda, yükselen gücün kendi çıkarlarını güvence altına almak için savaştan çok daha fazla seçeneği yoktur. Fakat emir kural tabanlı ve sesini ve etkisini arttırmak için yükselen güç seçeneklerini sağlayacak iyi işleyen uluslararası kuruluşlara sahip olması durumunda, yükselen güç kendisine daha fazla tercih edilen iletkenliğe sahip yeni bir düzen oluşturmak için bir ilgi oluştursa da savaş kaçınılmaz değildir.

Yukarıda sunulan bağlamda, bu çalışmanın araştırma ilgi alanları şu şekilde formüle edilebilir: Mevcut uluslararası düzen hegemonyası mı yoksa yükselen güçlerin sesini BRICS perspektifinden yükseltmek için yeterli alan mı var? İlk durumda, BRICS'in büyük bir olasılıkla mevcut düzeni değiştirme konusuna ilgi duyulmaktadır. Ve ikinci durumda, kendilerini mevcut düzene uyarlama ve uluslararası siyasetteki rollerini artırma şansına sahiptirler.

Sipariş değiştirmede ya da mevcut düzende sesini yükseltmek için etkin bir organizasyon olabilmek için, BRICS birkaç kriteri yerine getirmek zorundadır. İlk ölçüt olarak BRICS, hali hazırda gelişmekte olan bazı ülkeler için bir kurumdur. Ancak aynı zamanda üyeler arasındaki güvenin bir kolektif eylem için yeteneği gösterebileceğini de göstermektedir. Bir kurum olarak hayatta kalmak için, BRICS de koalisyon içi sürtüşmeleri en aza indirecek kadar esnek olmalıdır. Brütsch ve Papa, Emmanuel Adler'e atıfta bulunarak, koalisyonun hayal edilen bir topluluğa dönüştürüleceğine dikkat çekti.

Yukarıda sunulan bağlamda, bu yazının amacı, BRICS'in gerçekten ortaya çıkan devletlerin ortak menfaatlerini geliştirmek için bir organizasyon olup olmadığını veya üyeleri tarafından kişisel çıkarlarını geliştirmeleri için kullandıkları bir kurum olup olmadığını öğrenmeye çalışmaktır. İkinci durumda, BRICS, uluslararası ilişkilerde yeni bir takımadadır.

Giriş olarak BRICS'in ne temsil ettiğini anlamak iyidir. BRICS'e göre, kendi uzman raporu olan BRICS, dünya nüfusunun yüzde 40'ından fazlasını ve 2010'da dünya GSYİH'sinin yaklaşık 25'ini oluşturuyor. Bu bağlamda, dünya siyasetinde ve ekonomide sesi belirleyen G7'den daha temsilcili haldedir. Bununla birlikte, halihazırda bu vesileyle, BRICS'in

istatistiksel rakamlarını hala hesaba katan şeyin çoğunlukla Çin olduğu gerçeğine dikkat çekmeye değer diyebiliriz.

Şu andaki ekonomik eğilimlerin sürdürülebilir olması durumunda, BRICS gelecekte dünya ekonomisinin önemli bir bölümünü temsil edecektir. Farklı tahminlere göre, küresel GSYİH'nın BRICS payı, 2020 ya da en son 2032'de G7'in payını aşacaktır. Yine Çin ekonomisi belirleyici bir konumdadır. Çin'in 2017 yılında en büyük ulusal ekonomi olması bekleniyor. Aynı zamanda BRICS, Çin sayesinde küresel toplam CO2 emisyonlarının yaklaşık yüzde 30'undan sorumludur.

BRICS perspektifinden BRICS, zaten üye ülkeler arasındaki diyalog ve işbirliğinin bir platformudur ancak daha fazlası olması için BRICS'in kurumlara ihtiyacı var. Yani fikir, BRICS'in sadece yıllık bir tartışma toplantısı olarak kalmayacağıdır. Güney Afrika Zirvesinde hedef, BRICS'i dünya ekonomisi ve siyasetinin kilit konuları geniş kapsamlı güncel ve uzun vadeli eşgüdüm mekanizması haline getirmek üzere yerleştirmektir.

Giriş bölümünde, bir organizasyonun etkili olabilmesi için bir ön şartın uyum olduğu belirtildi. Öte yandan örgüt üyelerinin siyasi ve ekonomik açıdan birbirlerini tamamlayıcı nitelikte olması durumunda üyeleri için yararlı olabilir. Aşağıda, BRICS içindeki çeşitliliğin kapsamı kısaca tartışılmaktadır. Bunun, BRICS üye ülkelerinin ayrıntılı ve ayrıntılı bir analizi olması gerekmiyor. Bunun yerine üye ülkelerin bazı özellikleri temel olarak 2012 yılı BRICS raporuna ve 2007 yılına ait Goldman Sachs raporuna dayanılarak sunulacak ve ek yönler halihazırda var olan çalışmaların sonucunda ortaya çıkacaktır.

Brezilya tarım konusunda uzmanlaşmış bir ülke olarak sunuluyor. Brezilya'nın 60 milyon hektar ekilebilir arazisi var ve potansiyel ekilebilir arazisi 400 milyon hektardan fazladır. Bu BRICS arasında Brezilya'nın özellikle Çin'e tarımsal ürün ihracatçısı olarak görüldüğü anlamına geliyor. Tarıma biyoyakıt da önemli bir Brezilya ürünü olarak görülüyor. Brezilya havacılık kuruluşu Embraer, Brezilya'nın diğer BRICS'ten önde olduğu yenilikçi bir alan olarak sunuluyor. Küresel ölçekte Embraer, Boeing ve Airbus'tan hemen sonra geliyor. Embraer zaten Çin Havacılık Endüstrisi Grubu ile ortak bir girişimde bulunuyor. Brezilya ekonomisinin büyümesi her şeyden önce iç talebe dayanmaktadır.

Çin imalat atölyesi olarak sunuldu. Bu sanayileşmede Çin'in diğer tüm BRICS'lerin çok önünde olduğunu ve Çin ekonomisinin ihracata yönelik olduğunu söylemeliyiz. Çin'de ayrıca dünyanın mineral kaynaklarının yaklaşık yüzde 12'si var. Ancak, Çin'in büyüyen ekonomisi için kaynak ithalatına bağımlı olan şey yeterli değildir. Çin'i tanıtmada ilginç bir husus yaşanan nüfusa referans olmasıdır. Çin 2027'de yaşanan bir toplum haline gelecek ve bu, Çin'in gelecekteki büyümesini sınırlayabilir.

Hindistan örneğinde güçlü hizmet sektörü vurgulanmıştır. BRICS Hindistan arasında da bir yazılım merkezi. Bununla birlikte, Goldman Sachs Group, endüstrinin hız kazandırdığı bir yolda Hindistan'ı hızlı sanayileşme ülkesi olarak sunmakta ve 2020'de 100 milyondan fazla yeni insanın işgücüne gireceğini açıklamaktadır. Sanayileşmeye bağlı olarak, Hindistan'da hızlı bir kentleşme olacaktır. 2020 yılına kadar 140 milyon kişi kentsel alanlara taşınacak. Diğer BRICS'lerle karşılaştırıldığında,

Hindistan birkaç on yıl boyunca düşük gelirli bir ülke olarak kalacaktır. Hindistan'ın büyümesi iç talebe dayanıyor.

BRICS arasında Rusya bir enerji kaynağı tabanı olarak sunuluyor. Rusya, dünyanın gaz ve petrol kaynaklarının yaklaşık %20 (yüzde 20'sine) sahiptir. Buna ek olarak Rusya emtialarda uzmanlaşmıştır. Bununla birlikte, Rus umutları, diğer BRICS'ler kadar parlak olmayacaktır. Rusya'nın, mevcut 140 milyondan 2050'de 109 milyona düşen çarpıcı bir nüfusa karşılık gelmesi bekleniyor. Rusya'nın enerji kaynakları nedeniyle ihracata yöneliktir.

Güney Afrika'nın büyük bir mineral tabanı var ve önde gelen nadir mineral üreticilerinden biridir. Bu, Hindistan'ı sanayileştirmenin yanı sıra Çin'e ilginç kılmaktadır. Çin ve Hindistan'da özel bir husus belirtilmektedir. Her ikisi için su kıtlığı bir sorun haline gelecektir. Zaten tarım, Çin'de %68 (yüzde 68), Hindistan'da ise %86 (yüzde 86) oranında su kullanıyor ve sulama, suyun geri çekilmesine neden oluyor.

Siyasi ve kültürel anlamda bile ortaya çıkan BRICS çeşitlidir. Çin ve Rusya otoriter ülkelerdir. Brezilya, Hindistan ve Güney Afrika, en azından resmen demokratik devletlerdir. Zaten bu, BRICS'in paylaşılan değerler etrafında toplanmasını sorunlu hale getiriyor. Çin ve Hindistan, Westfalik anlamda ulus devletlerden çok medeniyet devletleridir. Çin, hemen hemen bir Konfüçyüs toplum ve Hindistan bir Hindu toplumdur. Her ikisi de Batı'ya yabancıdır, ancak Hindistan kendisini Batılı olmayan güçler arasında en Batılı ve liber olarak görmektedir.

Brezilya, Rusya ve Güney Afrika Hristiyan toplumlardır. Brezilya Roma Katolik, Rusya Ortodoks ve Güney Afrika'da belirli bir Hristiyan mezhebi bulunmuyor. Bu nedenle Hristiyan toplumlar bile farklıdır ve Huntington anlamında farklı uygarlıkları temsil etmektedir. BRICS

arasında bağı ve kimlik oluşturan işbirliği için ortak bir değer tabanı bulmak gerçekten zor olabilir. Rus tarihinin Batı tarafından tehdit edildiği şekilde anlaşılmadığı sürece, sömürge geçmiş bile tüm BRICS'i bağlamaz.

BRICS'i sağlam bir uluslararası organizasyon haline getirecek olan ortak bir isim bulmak zor görünüyor. Bununla birlikte, ekonomik anlamda çeşitlilik BRICS ekonomilerini tamamlayıcı nitelikte yapıyor ve BRICS üyelerinin menfaatleri için artan bir işbirliği potansiyeli var. BRICS ticaret blokuna dönüşebilir. Çeşitliliğe rağmen tüm BRICS'leri birbirine bağlayan bir diğer şey de, hepsinin sırtını modernleşmenin Batı tarzına çevirdiği noktadır.

Hepsi modern toplumlara doğru yerli bir yol seçmişlerdir. Ve demokratik olanlar olmak üzere BRICS, Batılı ülkelerin liberal vizyonundan uzaklaşıyor. Öte yandan BRICS üyeleri çeşitli nedenlerle birbirlerine güvensizdirler (Käkönen, 2013: 1-7).

Son yıllarda, dünya kat kat değişiklikler yaşadı. Yeni teknolojiler daha hızlı iletişimi mümkün kılmıştır; hükümetler geçtiğimiz günlerde ekonomik ticareti sınırlayan ve sermaye, insanlar ve bilgi akışında bir artışa neden olan kanunları değiştirdiler. Bu bağlamda, dış politikalarda ve küresel siyasi sistemde yeni aktörler ortaya çıkmaya başlamıştır.

McGrew'e göre, dünya yeni bir tarihsel aşamaya yaklaşıyor:

"Dünya ekonomisinin artan bölgeselleşmesi ve çatışma ve uyumun yeni eksenlerinin aciliyeti son gelişmeler serisi arasında yer alıyor. Bu da dünyanın yeni bir tarihsel çağın sınırında olduğunu göstermektedir."

Yeni tarihsel dönem de geçmişe göre daha karmaşık görünüyor. Khanna, Sovyetler Birliği'nin çöküşünün ve herhangi bir yerde askeri gücü konuşlandırma yeteneğine sahip bir varlık olarak ABD'nin

hegemonyasının kaybedildiğini belirtiyor. Artık tek kutuplu bir güç değil, çünkü artık uluslararası arenada Avrupa ve Çin gibi önemli aktörler var. İkinci dünyanın artan gücü olduğundan bahsetmiyorum bile. Küresel siyasi sistemin konfigürasyonu, BRIC'in varlığı ile değiştirildi ve bunun sonucunda küresel ticaretin % 12.8'lik bölümünü oluşturan yeni bir güç elde edildi. Bu senaryoda, BRIC'nin gücü ve etkisi, G-20, G2 ve Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü gibi uluslararası çapta önde gelen kuruluşlar ve uluslararası toplantılar tarafından göz ardı edilemez.

BRIC'in küresel siyasi sistemdeki varlığı ve gücü, kültürel çeşitlilik, ekonomik eşitsizlik, siyasi parçalanma ve zengin endüstrileşmiş ülkeler ile yeni yükselen ekonomiler arasındaki çıkar çatışması tarafından yönlendirilir.

Bu senaryoda Montbrial, "Yeni bir küresel senaryo ile yüzleşmeye hazır değiliz. Batılılar, daha önce "Üçüncü Dünya" olarak adlandırılan devletlerle iktidarı paylaşmak zorundalar. Öte yandan, Çin veya Hindistan gibi yeni güç kutupları, daha fazla egemenliğin keyfini çıkarmak istiyor. Dünya yönetiminin yeniden yapılandırılması, gelecek çatışmaları öngörmek için G20 eyaletlerini, Avrupa Birliği ülkeleri ve Kuzey Amerika'yı meşgul eden ciddi bir iştir”

Khanna'nın belirttiği gibi, her güç en avantajlı konuma ulaşmaya çalışıyor, ancak hiçbiri sistemi kendi başına dikte edebilecek kadar güçlü" değilken, BRIC'in artan etkisi yeni gerginliklerle doludur.

Hem sanayileşmiş ülkeler hem de BRIC üyeleri doğal kaynaklar için tek bir gezegende rekabet etmeye ihtiyaç duyuyorlar. Örneğin, BRIC ekonomilerinden gelen çelik talebi, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma

Örgütü'nün uyarısı doğrultusunda artmakta ve bir çatışma kaynağı olabileceğini göstermektedir:

Sözde BRIC ekonomileri (Brezilya, Rusya, Hindistan ve Çin) dünya talebinin büyümesine öncülük ediyor. Çin'in çelik tüketimi, yılın ilk dokuz ayında, geçen yılın aynı dönemine göre 30,8 milyon tona veya % 10,7 artışla 318 milyon tona ulaştı. Hint tüketiminde de iki basamaklı bir artış var, ancak yaklaşık 45 milyon ton daha düşük bir seviyeden. Artan talebe yanıt olarak, Hindistan 2007 boyunca net bir çelik ithalatçısı haline gelmiş olabilir. Brezilya çelik talebi, inşaat, mekanik makineler ve otomotiv imalatı gibi çelik kullanan endüstrilerde dinamik büyüme ile artıyor. Rusya'da patlayan petrol ve gaz endüstrisi ve hanehalkı gelirindeki artış çelik talebini artırmaya devam ediyor. Bu ekonomilerdeki çelik talebinin, 2008 yılında güçlü bir büyüme göstermeye devam etmesi beklenirken, bazı kısıtlamalar küresel ekonomik yavaşlamadan hissedilecektir.

Bu senaryoda, hem BRIC ekonomileri hem de sanayileşmiş ülkelerde doğal kaynaklar endüstriyel ve ekonomik gelişmeye devam etmek için en önemli unsur haline gelmiştir.

Bu nedenle, çatışma, geleneksel sanayileşmiş ülkeler ile dünya çapında zenginlik ve güç için aç olan haberler arasında formüle edilecek. Bu anlamda, dünya çapında batı hegemonyası tekrar şekillenecek.

Yeni küresel politika sistemi, tarihte ilk kez, daha fazla oyuncu, çeşitli çıkarlar ve rekabetler ve güç ile küresel barış dengesini korumak için birçok zorluk ve tehdit listesi bulunan çok kutuplu ve çoklu uygarlık dünyasını kuruyor (Nieto, 2012: 174-175).

Mal ve hizmetlerde, sermaye akışlarında ve doğrudan yabancı yatırımlarda (DYY) ilgili ticaretin bir sonucu olarak, küresel ekonomik

dinamiklerin odak noktası önümüzdeki yıllarda OECD ülkelerinden BRICS'e doğru ilerleyebilir. Suudi Arabistan veya Venezüella gibi diğer gelişmekte olan ekonomilerin yanı sıra BRICS, uluslararası finans mimarisinde bağışçılar olarak daha da önem kazanmaktadır. Bununla birlikte, büyüme yoğunluğu, ekonomik ve ticari yapılarıdaki farklılıklar, piyasadaki serbestleşme derecesi, kişi başına düşen gelir ve aynı zamanda SSC'nin tarihi ve geleneği ile ilişkili olarak BRICS arasında kalkınma işbirliğinin boyut ve yönelimi açısından önemli farklılıklar bulunmaktadır. (dr MORAZÁN vd. 2012: 9)

1.4. BRICS'E ÜYE OLAN ÜLKELER

Brezilya:

Dünyanın en büyük tarım ve hayvancılık üretiminden biri olan son derece çeşitlendirilmiş bir ekonomik yapıya, son derece karmaşık bir hizmet sektörüne ve oldukça çeşitlenmiş bir imalat sanayisine ve önemli ölçüde çeşitlenmiş bir imalat sanayisine sahip olan Brezilya ekonomisi şu anda iki kat fazla zorlukla karşı karşıyadır: sosyal içermeyle birlikte ekonomik büyümeye giden yolda geri adım atmaya çalışırken, Brezilya aynı anda gelişmekte olan ekonomilerin en gelişmiş ülkelerinden biri olan endüstri parkının bozulmasını durdurmaya çalışıyor. İşgücü piyasası ve sosyal politikalar yoluyla son zamanlarda toplumsal katılım ve gelişmiş gelir dağılımı, Brezilya'nın iç piyasa yoluyla enflasyonist istikrarla büyümesini mümkün kılmıştır. Bununla birlikte, 2010 sonrası dönemde ülke şimdiye kadar gerçekleştirilen toplumsal ve işgücü piyasasındaki atılımları, özellikle de toplu pazarlık yoluyla kazanılan kazanımları tehlikeye atabilecek ekonomik büyüme yolunu devam ettirmekte zorlandı; rahat çalışmanın azaltılması ve asgari ücret takdir politikası, emek hareketinin mücadelesiyle kazanıldı. Ekonomik ve

siyasi belirsizliklerin zemine karşı, ülkenin sosyal ve emek başarılarını desteklemek ve ilerletmek, emek hareketini yönlendiren başlıca hedeftir.

Rusya:

Güçlü dönüşüm ve mineral ekstraksiyon endüstrileri, ayrıca çeşitlendirilmiş hizmetler sektörü, Rusya ekonomisinin temelini oluşturmaktadır. Rusya, doğal kaynaklarının zenginliğini ve yüksek eğitim düzeyindeki iş gücünü kullanarak büyüme stratejisini başarmayı başardı ve dış istikrarı sağlayacak bir döviz kuru ile para istikrarını bir araya getirdi ve BRICS standartlarına göre taban oranının düşük seviyelerde tutulmasına vesile oldu. Günümüzde Rusya, endüstrisini yeniden yapılandırmaya ve hava sahası ve bilişim teknolojileri başta olmak üzere daha teknolojik içeriğe sahip olmaya çalışıyor.

Hindistan:

Hindistan'ın başlıca tarım endüstrisine ek olarak, son on yılda sanayi ve hizmetler sektörleri, özellikle de tekstil, Bilgi Teknolojisi, çelik ve madencilik endüstrisi ülkenin Beş Yıllık Planlarının büyüme odaklı politikalarının bir sonucu olarak, daha fazla çeşitlendirme teşvik ederek dramatik bir şekilde büyüdü. Büyük iç piyasa da, ekonomik döngüsüne kesin olarak daha fazla istikrar sağladı çünkü ülke için çok önemli olan dış ticarete olan bağımlılığı azaltır. Yüksek büyüme oranlarına rağmen, ülkenin en büyük zorluğu, ekonomik büyümeyi özellikle sosyal büyümeyle uyumlu hale getirmektir. Ülkenin çeşitli bölgelerindeki gelişimi teşvik etmek, rekabet ve büyümeyi ilişkilendirmek büyümeyi hızlandırmada önemli bir araç olmuştur, ancak ülke bölgelerinde asimetri de derinleşmiştir.

Çin:

20. yüzyılın son çeyreği boyunca derin dönüşümler geçirdikten sonra, Çin ekonomisi hem dış ticarete hem de giderek artan yerel tüketici pazarına odaklanan oldukça çeşitlendirilmiş bir dönüşüm endüstrisine dayanıyor ve aynı zamanda büyük yatırımlarla yönlendirilen teknolojik pazarlardaki payını daha da artırıyor. Ulusal üretim altyapısının kurulması ve modernizasyonu, özellikle 2007/2008 krizinden sonra ülkenin yüksek yatırım ve büyüme oranlarının muhasebeleştirilmesinde önemli bir faktördür. Buna karşılık, hizmetler sektörü, ülkenin artan kentleşmesi ve imalat şirketlerinden gelen talep nedeniyle çarpıcı bir büyüme kaydetti. Piyasaya dayalı olmakla birlikte, Çin ekonomisi hala merkezi olarak planlanmış ve siyasi olarak belirlenmiş hedefler ararken, devletin müdahale kapasitesi ülkeye, diğer şeylerin yanı sıra, rekabetçi bir döviz kuru ile kontrollü enflasyonu birleştirerek ülke ekonomisini daha da güçlendiriyor.

Güney Afrika Cumhuriyeti:

Önemli mineral ekstraksiyonu ve imalat sanayilerine ek olarak, adil hizmetler endüstrisi, özellikle mali, telekomünikasyon ve turizm ve kültür sektörleri, Güney Afrika ekonomisinin temel taşlarıdır. Afrika kıtasının en önemli ve çeşitlendirilmiş ekonomisi olan Güney Afrika tarım ve dönüşüm sanayii de öne çıkıyor. Ekonomik açıdan bakıldığında Hindistan, ülkedeki yüksek işsizlik oranlarını düşürmeye, işçi hareketi, mevcut toplumsal eşitsizlikleri ve altyapı sıkıntılarını azaltabilecek ulusal bir asgari ücretin kurulmasına karşı mücadele ediyor (su, konut, arazi erişimi vb.) (Moraes, 2014: 16-18).

1.5. ULUSLARARASI POLİTİKADA BRICS'IN YERİ VE ÖNEMİ

Daha geniş bir küresel rezerv para biriminden gelen emtia fiyatlarındaki istikrar, başta Çin olmak üzere tüm BRICS üyelerine fayda

sağlayacaktır. BRICS veya Güneydoğu Asya Ülkeleri Birliği (ASEAN) gibi ikili swap düzenlemelerinde Yuan'ı tanıtmaya yönelik Çin çabaları, uzun vadede Çin Yuan'ı dönüştürülebilen ilk adım oldu ve nihayetinde alternatif bir küresel ticaret para birimi olarak ortaya çıktı. BRICS gibi geçici düzenlemeler, Yuan'ı daha geniş bir coğrafyaya ulaştırıyor ve Çin'in orta dönem hedeflerine yaklaştığı zaman dolara meydan okuyan deneyleri destekleyecektir. Çin, BRICS gibi mekanizmaların doğasında bulunan dağınık karşılıklılığı ve Hindistan, Rusya, Brezilya ve Güney Afrika gibi ülkelerin oynadığı rolü takdir etmelidir. Bu nedenle, Hindistan gibi ülkelerle ikili ilişkilerinde güvenin daha kurumsallaşması için BRICS kullanmalıdır (Karackattu, 2011: 7).

Brezilya için BRICS'de olmak onun Güney - Güney ticaretinde Hindistan ve Güney Afrika kimi gelişmekte olan ülkelerle olan ticaretindeki artıma ilgili olması ile bağlantılıdır. Brezilya perspektifinden bakıldığında, alternatif finansman için bir kanal olarak BRICS üyeliğini anlamak da mümkündür. BRICS'in resmen varolmasından önce Çin ve Brezilya, Brezilya demiryollarını, yolları ve limanları iyileştirmek ve genişletmek için 4 milyar ABD doları yatırım yapmaya karar verdi. Ve Brezilya için daha geniş anlamda BRICS, Batı ile özellikle Amerika Birleşik Devletleri ve Latin Amerika arasında bir ara politik kurulumdur.

Çin için BRICS, egemenist yaklaşımını paylaşma şansını verir. Aksi halde Çin, diğer BRICS üyelerinden farklı olarak küresel bir güç olarak kendi başına hareket etme kabiliyetine zaten sahiptir. BRICS bağlamında Hindistan, gelişmekte olan güç bloklarına katıldı ve bu Hindistan'ın küresel müzakerelerdeki ağırlığını büyük olasılıkla artırıyor. Fakat Hindistan sadece BRICS'e bağlı değildir. Hindistan aynı anda Hint

Okyanusu bölgesi gibi stratejik angajmanın diğer caddelerini keşfetmelidir. Hindistan için şu anda küresel büyümeye en fazla katkıda bulunan tüm ülkelerle birden fazla ikili serbest ticaret bölgesi kurmak mümkün olabilir; BRICS üyeleri dışında Türkiye, Endonezya ve Nijerya'yla da.

BRICS Rus girişimiyle kurulmuş olsa da, Rusya en tipik BRICS üyesidir. Rusya, ortaya çıkan bir güç değil, aksine Sovyetler Birliği'nin çöküşünde kaybettiği siyasi statünün bir kısmını korumaya hevesli eski bir süper güçtür. Ancak Rusya, halen BM Güvenlik Konseyi'ndeki daimi sandalyeyle dünyanın önde gelen ülkelerinden biri olduğunu düşünüyor. Rusya için BRICS, Rusya'nın kendisini Batı ile etkileşime girerken daha geniş bir grupla ilişkilendirmesini sağlayan bir koalisyonudur. Öte yandan Rusya, egemenlik konularının ötesinde diğer BRICS üyelerinden çok fazla destek almadı. Rusya, BRICS'in "küresel satranç tahtasındaki kilit parçalardan biri" haline geleceğini düşünüyor gibi görünüyor. Dolayısıyla Rusya, BRICS'i eski Doğu-Batı ve Kuzey-Güney bölünmesini aşan küresel ilişkilerin yeni bir modeli olarak desteklemektedir ve BRICS Rusya için önemli bir dış politika önceliği olacaktır. Rusya ayrıca, BRICS'in uluslararası parasal ve finansal sistemi reform etme konusundaki ortak çıkarı paylaştığını kabul ediyor. Bu nedenle BRICS üyeleri yeni bir işbirliği düzeyi sağlamalıdır. Ancak Rusya için BRICS'in dünya toplumunda güçlü bir konuma gelmenin tek bir anlamı olduğunu ve uluslararası yapılara esnek katılım için bir kanal olduğunu söylemek de mümkündür.

Dünya siyasetindeki rolünü arttırırken, BRICS Rusya için tek araç değildir. Rusya için Asya Pasifik bölgesi, jeopolitik olarak Rusya'nın bu bölgenin bir parçası olması nedeniyle önem kazanmaktadır. Ayrıca,

Şanghay İşbirliği Teşkilatı, Rus Asya politikasında özel bir yere sahiptir. Şanghay İşbirliği Teşkilatı'nda gözlemci statüsünü almasından sonra Hindistan için Çin ile dostluk ilişkileri geliştirmek için bir şans ortaya çıktı.

Asya'da Rusya, Çin ile stratejik bir ortaklık kurmayı da hedeflemektedir. Ancak Türkiye, Mısır, Cezayir, İran, Suudi Arabistan, Suriye, Libya, Pakistan ve diğer önde gelen bölgesel devletlerle olan ilişkilerini geliştirmek istiyor. Latin Amerika'da Rusya, Brezilya ile stratejik bir ortaklık kurmak istiyor olsa da Arjantin, Meksika, Küba ve Venezüella ile politik ve ekonomik işbirliğini genişletmekle de ilgilenmektedir.

Bütün bu çıkarlar BRICS'in Rusya için kendi pozisyonunu ve küresel siyasetini devam ettirmek adına BRICS'in uluslararası sırasından daha büyük öneme sahip olduğu argümanını desteklemektedir. Güney Afrika için BRICS, tarihi Bandung Konferansı'nın devamı niteliğindedir. Bu anlamda, Batı'nın egemenliği ile Güney-Güney işbirliğini temsil eder. BRICS'e katılmak özellikle Afrika bağlamında Güney Afrika'nın prestijini artırıyor. Ve BRICS bağlamında, Güney Afrika'nın Afrika kıtasının BRICS üyeliğini almasını sağlamak için kendi rolü vardır. Bu, BRICS Durban zirvesinin Afrika olduğunu ve zirvenin Afrika'nın entegrasyon sürecine desteğini verdiği gerçeğini açıklıyor.

BRICS üyelerinin belirli çıkarlarını göz önüne alırken, bir kurum olarak BRICS'in üyelerin geleneksel ulusal çıkarlarını geliştirmek için kullanıldığı sonucuna varılabilir. BRICS, daha adil ve adil küresel düzenden ziyade bireysel kazançlar için daha fazladır. Ve BRICS, üye ülkelerin dış politikaları ya da küresel politikaları için öncelikli önceliğe sahip değildir. Bununla birlikte, BRICS işbirliği, üyelerinin her birinin ilgisini arttırıyor ancak Cameron'a göre büyük siyasi, güvenlik,

ekonomik veya ticari konularda tutarlı bir grup değil. Laidi'nin dediği gibi, BRICS, ortak bir çıkarımı paylaşan, Batı hegemonyası iddialarını aşındırmak için genellikle rekabet gúcü olan heterojen bir koalisyon oluşturuyor.

Çin ve Hindistan'ın yükselişinin zaten uluslararası sistemi yansıtmayan bir şeyi değiştirdiği açıktır. Brezilya, Güney Afrika ya da Güneydoğu Asya'nın yükselişi ekonomik kaplanların ikinci nesli olarak değil, yeni ortaya çıkan güçlerin ilk kuşağı olarak sunuluyor. Konu artık küçük ya da orta ölçekli kapitalist başarı öyküleri değil, siyasi veya iktidar politik etkisi için potansiyele sahip devletlerdir ki, bunlar uluslararası düzendeki mevcut rollerinden memnun değiller.

Ortaya çıkan güçler için, bir takım kurallar ve yaygın uygulamalarla mevcut uluslararası düzen, geçmiş egemen devletler tarafından empoze edilmektedir. Yukarıdaki BRICS, mevcut uluslararası düzeni iyileştirmek isteyen bir organizasyon olarak sunuldu. Fakat BRICS'in artan oranda birbirleriyle bağlantı kurarken alternatif bir uluslararası düzen inşa etmesi de mümkündür.

Alternatif veya gölge düzenin ortaya çıkması, egemen güçlerin konumunu zayıflatacaktır. Mevcut hegemon en azından göreceli olarak düşüş gösterdiğinde, bu, yine de düzen ve istikrarın azalması biçimini etkileyebilir. Ve yukarıda da belirtildiği üzere, tarih ve teori, yükselen güçlerin birlikteliğinin ve hegemonyanın azalmasının, uluslararası politikada çok önemli ve hatta bazen şiddetli bir etkiye sahip olabileceğini göstermektedir.

Ekonomik anlamda, uluslararası düzenin zaten değişmekte olduğuna şüphe yok. Çin, Hindistan ve Brezilya'nın yükselmeye devam etmesi bekleniyor. Güney Kore, Endonezya, Türkiye, Mısır, İran ve Güney

Afrika gibi orta menzilli güçler gittikçe önem kazanmaktadır. Ve ufukta Afrika ve Latin Amerika'da hızlı bir büyüme yaşanırken, Japonya ve Avrupa düşecek ve ABD sadece yavaşlamış olacak. Örneğin Türkiye son zamanlarda "iddialı bir bölgesel ve küresel rol"e doğru ilerledi. Satın alma gücü paritesi açısından, Çin'in 2017'de ABD'yi, 2027'de piyasa döviz kuru koşullarını devralması öngörülüyor. Hindistan hala geride kalıyor ancak 2050 yılına kadar dünyanın en yeni üçüncü küresel ekonomik devi haline gelecek ve Brezilya'nın ardından Japonya'nın dördüncü sıraya yerleşeceği tahmin ediliyor. Eşzamanlı olarak Rusya, 2020 yılına kadar Almanya'nın en büyük Avrupa ekonomisi olan satın alma gücü paritesi bazında ve 2035 yılına kadar piyasa döviz kurunda geride kalabilir. Meksika ve Endonezya'nın geliştirmekte olan ekonomileri 2050'de İngiltere ve Fransa'dan, İtalya'dan daha büyük olabilir.

Ulusal ekonomilerin değişmekte olan sıralama emirleri şu anki lider güçlerin rolü ve etkisine meydan okuyor ancak sistemin kendisini mutlaka değiştirmesi gerekmiyor. Ancak artan Güney-Güney ticaret bağlantıları ile ilgili işaretler var. Zaten Güney'in küresel ticaretinin %40 (yüzde 40'ının) Güney-Güney ticareti olduğu söyleniyor. Barma ve diğerlerine göre, yükselen güçler son 25 yılda birbirlerini gittikçe daha önemli ticaret ortakları bulmuşlardır. Ve Çin ve Hindistan, yükselen küçük güçler için önemli ortaklar haline geldi.

Brezilya, geleneksel sanayi uluslarının etkisini azaltmak için Hindistan ve Güney Afrika ile ticari pakt oluşturuyor. Bu Güney Afrika için diğer BRICS'le olan ticaret, ihracat yapısını çeşitlendirmek ve olumsuz ticaret dengesini azaltmak için bir şans verdi. Aynı zamanda, merkez bankalarının rezerv para birimi olarak ABD doları rolü düşüş gösterdi. 2002'de halen rezerv para birimlerinin yüzde 73'ü (%73) dolar

cinsindeydi, ancak 2006'da bu oran yüzde 60 (%60) idi. Pieterse'ye göre IMF'nin rolü de düşüş kaydetti. Yine de 2003 yılında IMF kredileri 70 milyar USD, 2006 yılında ise sadece 20 milyar USD borç vermiştir.

ABD, artık dünya ekonomisinde egemen güç olarak kendini belli etmiyor. Bununla birlikte, Çin ABD'ye meydan okumaya ve renminbi'yi (Çin para birimi) alternatif rezerv para birimi haline getirmeye hazır değil. Bununla birlikte, yeni küresel ekonomik rejimin BRICS üzerine kurulması zaten mümkündür. Ve Jacques'e göre, potansiyel rejimin, mevcut rejimden daha demokratik bir yapıya sahip olacağı düşünülmektedir. Ve Jacques'e göre, potansiyel rejimin Bretton Woods sistemi üzerinde halen çok fazla bulunan mevcut rejimden daha demokratik olacağı düşünülüyor. Ancak büyüyen Güney-Güney bağlantılarının küresel güç dengesini değiştirme potansiyeline sahip olup olmadığı hala açık bir sorudur.

BRICS için bir sorun, potansiyel olarak karşıt devletlerin birleşik ekonomik gücünü kolektif bir jeopolitik güç haline dönüştürme konusunda istekli veya istekli olup olmamalarıdır. Brütsch ve Papa'ya göre BRICS, ABD liderliğine meydan okumak veya yeni bir dünya düzeni sağlamak için stratejik görev ve derinlikten yoksundur. Ve Cameron Brüksel'e göre, BRICS'in herhangi bir büyük küresel meselede birlikte hareket edebileceğini düşünmüyor. Örneğin, BRICS, iklim değişikliğindeki görüşmelerde çeşitli çıkarları nedeniyle bir koalisyon görevi görmemiştir. Bununla birlikte, AB, BRICS'i, değişen denge güçlerinin bir göstergesi olarak görüyor; ancak AB, BRICS ile bir organizasyon olarak müzakere etme değerini görmedi.

Öte yandan, ortaya çıkan güçlerin birbirlerini siyasi olarak egemenlik meselesinin ötesinde bulduklarına dair işaretler var. Son 20 yılda

yükselen güçler BM oy pusulasında kendilerini buldular. Laidi, BM Güvenlik Konseyi'nde iki daimi sandalyeye sahip olan ve üç nükleer güce sahip olan siyasi bir grup olarak BRICS'i de görmeye hazır. Libya meselesinde BRICS ortak bir duruş sergileyerek 1973'te Libya'da alınan kararlarla NATO'nun haklarını aştığını ve Libya operasyonunun Suriye'de tekrarlanacağından korktuklarını söyledi. Kliman, ortaya çıkan güçlerin geleneksel kurallara dayalı sistemi zorluyor olduğunu söylemeye hazırdır. Örneğin Kliman'a göre mevcut denizcilik düzeni ve ABD denizcilik hegemonyası baskı altındadır. Pekin'in mavi su donanması inşaatı ve Güney Çin, Doğu Çin ve Sarı Denizler'deki saldırgan iddiaları mevcut istikrarı tehdit ediyor. II. Dünya Savaşı'ndan sonra Almanya, Japonya ve dört kaplan gibi güçler yükseliyor. Fakat yükselişleri hâlâ ABD hegemonyası altındaydı ve örneğin Çin ve Hindistan şu anda geçerli olabilecekleri gibi güçleri aynı anlamda değiştiremiyorlardı. Mevcut yükselen güçler "mevcut düzenin etrafında dolaşım yapabilir" ve hala hakim olan emirle birlikte mevcut alternatif bir düzen oluşturmalıdır. Buradaki nokta, Asya'nın yükselişinin, neoliberal küreselleşmeyle bağımlı olduğu ancak yeni liberal modelin dışına açıldığı yönündedir. Bu bağlamda önemli bir husus, neo-liberal küreselleşmenin dünyaya yönelen dış küreselleşme ve evrensel modernleşmenin olduğunu anlamaktır. Bununla birlikte, Schwengel'e göre dünya artık toplumların geliştirmekte olan güçlerin bağlantısında kendilerini tespit ettikleri, icat ettikleri ve kurdukları uzun bir iç küreselleşme dönemine doğru ilerliyor. Bu transfer küreselleşme, geliştirmekte olan güçlerin özgüvenini artıracak ve mevcut uluslararası düzeni değiştirme konusundaki ilgilerini artıracaktır.

Yukarıda da belirttiğim gibi, BRICS zirvesi raporlarında önümüzdeki bir uluslararası düzen hakkında herhangi bir işaret bulmak zordur. Bütün ulusların bağımsızlığı, egemenliği, birliği ve toprak bütünlüğüne saygı göstermeyi talep eden Westfalya uluslararası düzeninin değerlerini talep ediyorlar. Bu nedenle, Laidi'nin BRICS'nin saldırgan koalisyona kıyasla daha savunmacı olduğunu söylemesi şaşırtıcı değil. Güney'in gelişmekte olan güçlerinin, uluslararası sistemin Euro-Kuzey Amerika egemenliğine gerçekten meydan okumak için çok az şey yaptıklarını söylemek mümkündür. Bu görev Bolivya, Venezuela ve İran gibi devletler için bırakıldı.

Laidi'ye göre BRICS'in, dünya siyasetinde toplu olarak batı baskınlığına itiraz etmek sorunu bulunmamasına rağmen, uluslararası güç oyunlarında hemfikir değil. Öyle görünüyor ki yükselmekte olan güçler çatışma ya da asimilasyon istemiyorlar, ancak BRICS üyelerinin söyleminde "liberal bir düzene uygun olmayan bir düzen ve yönetim için fikirler" bulmak mümkündür.

Çin dışındaki BRICS üyeleri mevcut emri benimsemedi, reddetti, ayrıntılı bir alternatif sunmadı. Batılı devletlere farklı vesilelerle alternatif çözüm bulamadan hevesle hayır derler. Örneğin Brezilya, Çin, Hindistan ve Güney Afrika, ABD'nin Afganistan ve Irak'taki istilalarına veya İsrail'in Lübnan'ın işgaline ve Filistin'in sürekli işgalini sürdürmesine meydan okudu. Bununla birlikte, krizleri çözmek için herhangi bir alternatif teklif yerine, destekledikleri düzenin dokunulmaz egemenlik ilkesi ya da neo-Westphalianism'e göre çalışacağı düşünülüyor.

Alternatif bir uluslararası düzen hakkında net bir BRICS vizyonu bulmak zor görünse de, BRICS üyeleri vizyonlarını somut bir eyleme

dönüştürme kararlılığını ifade ediyorlar. Şu ana kadar yapılan tek somut eylem, 2013'te Güney Afrika'daki 5. BRICS Zirvesinde Yeni Kalkınma Bankası kurma kararı olmuştur. Bankanın temel amacı, BRICS ülkelerinde olduğu kadar diğer gelişmekte olan ülkelere de altyapı projelerinin finanse edilmesi gibi görünüyor. Bu karar ve uygulanması mutlaka fazla değişmez. Çin bankaları halihazırda gelişmekte olan dünyayı Dünya Bankası'ndan finanse etmek için daha önemli kurumlar haline gelmiş durumdadır.

BRICS'in örgütlenmesinden ziyade, üye ülkelerinden biri olarak Çin, gelecekteki dünya düzeni hakkında bir vizyona zaten sahip durumdadır. Çinli filozof Zhao zaten 2005, geleneksel Çin kol sistemini (Tianxia sistemi), uluslararası düzenin yeniden düzenlenmesi için bir model olarak sağlamıştır. O günden beri bu fikir hem eleştirmen hem de destek aldı ve uluslararası ilişkilerde bir Çin okulu için bir üs haline geldi. Geleneksel sistemde Orta Krallık dünya merkeziydi ve dünya hiyerarşik olarak örgütlendi. Hindistan'da ayrıca, Hindistan daha belirginleştiğinde bir uluslararası norm ve kurallar vizyonu'nu tanımlamalı ve ağırlıklarının arkasında hangi normların atılacağına karar vermelidir.

Bir vizyon eksikliği, örneğin küresel iklim konularında açıktır; ancak bu, BRICS ülkeleri için hayati önem taşımaktadır. BRICS için şu andaki GSYİH büyüme tahminleri, uzun vadede 6 derecelik veya daha fazla küresel ısınmayı kolayca görebilir. Dolayısıyla BM'nin 2 santigrat derece hedefi giderek ulaşılamıyor. Küresel ısınma, deniz seviyesinin yükselmesine neden olacak ve BRICS ülkelerinde kıyı bölgelerinde (örneğin Şanghay, Mumbai, St. Petersburg ve Rio de Janeiro) yaşayan yaklaşık 600 milyon insanı etkileyebilecek.

BRICS ülkeleri, iklim değişikliğinin ve çevresel bozulmanın halkları için ciddi tehditler olduğunu ve BRICS'de yüksek düzeyde ekonomik büyümenin devam ettirilmesi olduğunu açıkça anladılar. BRICS ülkeleri iklim değişikliği ile mücadele için küresel çabalarda önemli bir rol oynamalı ve kendi çıkarları içinde olmalıdır. BRICS kesin önerileri sunmamakla birlikte, iklim değişikliği ile küresel mücadelede rol oynamayı taahhüt ediyor ve iklim değişikliği ile mücadelede küresel çabalara katkıda bulunacak.

ABD'nin yaklaşık önümüzdeki on yılın en güçlü ve en etkili ülkesi olmaya devam edeceği açıkça görülse de, uluslararası düzen değişiyor. Tek başına ABD hegemonyasının sona ermesi ve dünyanın çok kutuplu,bağımsız olarak daha karmaşık hale gelmesi, mevcut uluslararası düzenin değiştirilmesi veya zorlanması BRICS'nin rolü ne oldu? Her neyse, Batı'nın egemenliğinin azalacağını, değişimin ne kadar hızlı olacağını ve düşüşün göreceli derecesinin ne olacağını daha az açıkça görünür gibi görünüyor.

ABD ve bütün Batı için mesele yalnızca geri kalanın ya da küresel Güney'in yükselişi değildir. Kupchan'a göre asıl sorun, eşzamanlı olarak Avrupa Birliği'nin ciddi iç sorunlarla karşı karşıya kalması, uygun liderliğinden yoksun olması ve herhangi bir küresel rolü üstlenememesidir. Ve ABD dahili olarak kutuplaşmış ve uzun süreli uyumlu bir dış politika için yetersizdir. Gelecekteki uluslararası düzenin kurulmasında etkili bir rol oynamak için ABD ve Batı'nın tamamı Batılı modernizasyon modelinin mutlaka evrensel olmadığı bir duruma adapte olmalıdır ve Soğuk Savaşın sona ermesi ve Sovyetler Birliği'nin çöküşünden sonra gelecekteki dünya Batı'nın beklediğinden daha çoğulcu olacak.

Batı, kurallara dayanan uluslararası düzenin, artık var olmayan bir güç dengesini yansıttığını kabullenmelidir. Batı, uluslararası kurumlarda aşırı temsil edilmektedir ve bu nedenle Batı, geri adım atarak ortaya çıkan güçler için daha fazla alan vermelidir. Uluslararası düzenin dönüştürülmesinde kararlı bir aktör olabilmek için ABD'nin özellikle gelişmekte olan ülkeler grubuna ortak olması gerekiyor. Bu, uluslararası bir örgüt olarak BRICS'in kırılgan bütünlüğünü tehdit eden bir faktör olabilir. BRICS'in çok fazla yanı olmadığı ve çeşitli çıkarları olduğu gerçeği, ABD tarafından, halen ileride önde gelen güçlerden biri olarak konumunu korumak için kullanılabilir.

Kliman için ABD için en umut verici ortaklar (Batı), stratejik olarak demokratik ülkelerden oluşan Brezilya, Hindistan, Endonezya ve Türkiye'dir. Bu dört eyaletle ittifak, ikisi BRICS grubunda, diğer ikisi Çin ile uğraşmak isteyen kişiler için bir seçenek olmayabilir. Buradaki sorun, şu anda Çin'in bu dört eyalette ABD'den çok daha fazlasını sunması ve diğer yandan Çin perspektifinden herhangi bir ittifakın Çin'in haklı yükselişini engelleme girişimi olarak görüleceği yönündedir. Kliman'ın vizyonunda Çin, Batı'dan ve düşman bir devletten, geri kalanı ise Batı'dan daha farklıdır.

Batı ile ortaklık kurmak için bu dört devlet için cazip olabilmek için Batı, uluslararası düzeni yeniden düzenlemeye hazır olmalıdır. Kliman'ın fikri, en azından dört ülke ile ortaklık kurarak uluslararası güvenlik ve refahı koruyacak bir küresel düzeni yenilemek mümkündür. Daha geniş anlamda mesele Batı'nın boşa çıkarlarını ve Batı modernleşme modelini korumak olacaktır.

Hindistan'da Brezilya, Hindistan ve Endonezya gibi ülkelerle ortaklık kurmak için değişmekte olan uluslararası gerçekliğe ABD'nin doğal

olarak ilgi duyduğu anlaşıldı. Fakat Hint perspektifinden ABD ile ortaklık hiç net değıl çünkü Hindistan Protokole Karşı Sorumluluk veya ABD'nin İran'a yönelik politikası gibi bazı yeni uluslararası normlara uymuyor. Hindistan dış politikasında esneklik sağlamak istiyor ve bu BRICS üyeliğinde bile geçerli olabilir. Hindistan, dış ilişkilerinde bağımsız ajans için stratejik alan ve kapasitesini artırmak için maksimum seçenekler istiyor.

Hint perspektifinden baktığımızda, Çin ve ABD süper güç olacak fakat bunlar arasında pek çok ilgili merkez ve güç merkezi de olacak. Hindistan, Hindistan'ı etkileyebilen veya Hindistan'ı kendi menfaatlerine ve iradesine karşı harekete geçirebilecek herhangi bir devletin değıl ABD'nin konumunda olmalıdır. Öte yandan Hindistan, Asya'da ve ayrıca küresel olarak Çin ile rekabet halindedir ancak ABD ile savaşmak için bir çıkar yoktur. Bu nedenle ABD, Hindistan için olası bir ittifak ortaklığıdır. Fakat Hindistan, Çin-Amerika ilişkilerinde bir kaza olmaya ilgi duymuyor. Ve Hint perspektifinden Çin'in Hindistan'a veya Hindistan'ın çıkarlarına tehdit oluşturması halinde ABD'nin nasıl tepki vereceğı açık değıldir.

Son olarak, Rusya'nın BRICS'e ne kadar katılacağını sormak doğrudur. 2008 yılı dış politika stratejisinde Rusya, bölünme çizgileri olmaksızın gerçekten birleşik bir Avrupa inşa etmeyi istiyor. Ve aslında batıda Rusya, Atlas Okyanusunun ötesine bakıyor ve Rusya, AB ve ABD arasındaki etkileşimi vurguluyor. Bu işbirliğı, "Avrupa-Atlantik devletlerinin küresel rekabetteki konumunu güçlendirebilir". Bu şekilde Rusya kendisini Batı ile ilişkilendiriyor. Ve örneğın Cameron, Rusya'nın doğal yeri, agresif ve daha fakir, gelişmekte olan ekonomilerden ziyade olgun Batılı ekonomilerle ilgilidir, söylüyor.

Küresel ekonomik düzenin öncelikle yalnızca ulus devlet değil, küresel bölgeler ve eski medeniyetler olan Çin ve Hindistan tarafından sorgulanmaya başladığı çok açık bir şekilde görülüyor. Geleneksel Kuzey ve Güney arasında yer alırlar ve yarı merkez toplumları yaratıyorlar. Bu iki güç yeniden küresel tarihin içine girdi. Pieterse, Batı hegemonyasının birkaç yüz yıllık tarihsel istisna dışında Çin ve Hindistan'ın geri döndüğünü belirtti. Pieterse, Batı hegemonyasının birkaç yüz yıllık tarihsel istisna dışında Çin ve Hindistan'ın geri döndüğünü belirtti. Bu tür tartışmalar, küresel değişimden bahsedecek olursak, bu durumun BRICS hakkında değil, her şeyden önce Çin ve Hindistan hakkında olduğu anlamına gelir.

BRICS'e ek olarak, bazı kurumlar E7 (Yükselen 7) kavramını kullanıyor: Brezilya, Çin, Hindistan, Endonezya, Meksika, Rusya ve Türkiye. E7'nin 2017 yılının başında G7 ülkelerini PPP (satın alma gücü paritesi) açısından devralacağı tahmin edilmektedir. Ve 2050 sonunda E7, G7 ülkelerinden 75% (yüzde 75) daha büyük olacak. Bununla birlikte, E7'deki büyümenin büyük kısmı Çin ve Hindistan tarafından yönlendirilecek. 2050'de Çin, Hindistan ve ABD dünyanın en büyük üç ekonomisi olacak. Çin, BRICS'de giderek baskın hale geliyor. Zaten BRICS'in dış ticaretteki rolü belirleniyor.

Örneğin Çin, Brezilya, Hindistan ve Güney Afrika'nın birincil ticaret ortağıdır. 2010'da Çin, Brezilya'daki en büyük yabancı yatırımcıydı (temelde petrol üretiminde). Büyük uluslararası şirketler, öncelikle ucuz bilimsel ve mühendislik yeteneğinin yoğun rezervuar nedeniyle araştırma ve geliştirme olanaklarını Çin ve Hindistan'a yerleştiriyorlar. Çin ve Hindistan, Afrika, Latin Amerika ve Orta Doğu'daki hükümetlerle büyüyen ekonomileri için gerekli olan hammadde ve fosil yakıt

kaynaklarını sağlamak için anlaşmaya zorlanan ülkelerdir. Çin'in yabancı yatırımlarının yüzde 50'sine yakın kısmı Latin Amerika'da hammadde elde etmek içindir.

Hindistan'ın Çin ve diğeri BRICS lkelerinde lider olduğu tek alan Bilgi Teknolojisi sektörüdür. Örneğın, Hindistan'ın BT ihracatı, Çin'in 1,5 milyar ABD doları ile karşılaştırıldığında 10 milyar ABD Doları değeri olmuştur. Örneğı takip eden Nokia gibi diğeri şirketler de var.

Çin kendini zaten en büyük ihraç eden ulus olarak kurdu. Dış ticarete Çin'in 2.5 trilyon dolardan fazla payı var. Bu, Çin'in yurtdışında yatırım yapması için bir seçenek sundu. Öte yandan Çin ithalatı, bazı Afrika lkelerinde yerel üretimi yerinden etmiştir. Veya Çinli şirketler, Afrikalı işçileri istihdam etmeyi ve Afrikalı işçileri istihdam ettikleri zaman kötü çalışma koşulları sağlamaktadırlar. İyi ya da kötü olarak, dünyanın farklı yerlerinde Çinli sunum hakkında önce konuşuruz. Hindistan sonra geliyor ve geri kalan BRICS, küresel geçişte küçük bir role sahip görünüyor.

Çin ve Hindistan'ın küresel düzende giderek büyüyen rolüne vurgu yaparken ilginç bir husus, Çin ve Hindistan'ın ortak bir belgesinin diğeri BRICS ülkelerine hiç gönderilmediğidir. Bunun yerine, Asya'da ve tüm dünyada barış ve gelişmeyi birlikte teşvik etmekten bahsediyor. Ayrıca kalıcı barışın ve ortak refahın uyumlu bir dünyanın inşasını teşvik etmekten bahsediyor. Burada ilginç bir husus, "ahenkli" kavramın Konfüçyüs felsefesine atıfta bulunması ve tümünün cennetin altındaki gelecekteki küresel düzenin Çin anlayışıyla ilişkili olmasıdır.

Resmi olarak Çin ve Hindistan'ın, 1950'lerden itibaren sözde beş ilke olan "Huzurlu Birlikte Varoluş"u temel alan iyi bir dost olması bekleniyor. Ve her iki devlet de barış ve insanlık gelişimini

gerçekleştirmek için kararlıdır. Ayrıca, Asya'daki bölgesel bütönlöşmeyi destekliyorlar. Ancak Çin-Hindistan Ortak Vizyonu'nda ilginç bir husus, Hindistan'ın BM Güvenlik Konseyi'ndeki daimi sandalyeye açılmasını istediği yönünde ısrarla itiraz etmesine karşın Çin'in Hindistan'a desteği vermiyor olmasıdır. Genel olarak Çin, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyindeki daimi üye sayılarının artmasına karşı çıkıyor çünkü ilk potansiyel faydalanıcı Hindistan olacak.

ABD, Hindistan'ı BM Güvenlik Konseyi'ndeki daimi üyeliği nedeniyle açıkça destekledi. ABD perspektifinden Hindistan, değişen uluslararası düzende artan Çin etkisini dengelemek için diğer ölkelerin sahip olmadığı potansiyele sahiptir. Çin'in itirazı ve ABD'nin Hint çıkarına verdiği destek Hindistan'ı zor durumda bırakıyor. Daha önce belirtildiği gibi Hindistan ABD ile ortaklık konusunda mutlaka istekli değildir. Çin, Hindistan'ın ortaklıklarından şüphelendiğinden, dostluk dostça oluverdi ve ABD ile Hintli bağları sıfır toplamda görüyor.

Cameron'a göre Çin ve Hindistan, arkadaş oldukları kadar müttefik oldukları kadar stratejik rakiptirler. Özellikle Hindistan, Çin'in askeri yükselişi ve Myanmar, Bangladeş, Sri Lanka ve Pakistan'daki stratejik limanlarla Hindistan'ı bariz bir şekilde ilgilendirmesi konusunda endişelidir. Çin, Hindistan'ın arka bahçesinde Nepal ve Mauritius'da da aktif durumdaydı. Çin'in askeri varlığı 2000 yılının başında Tibet'te arttı. Çin ve Hindistan da tartışmalı bir Himalaya sınırını paylaşıyor. Bütün bu faktörler, en azından Hindistan perspektifinden Çin-Hindistan ilişkilerinde bir gerginlik olduğu anlamına geliyor.

Rusya'nın doğal kaynakları için Çin-Hindistan rekabeti hakkında da konuşmak mümkündür. Ve ayrıca Orta Asya nüfuz ve kaynakları için yarışıyorlar. Her iki ölkede Afrika kaynaklarını toplamaya heveslidir.

Bu nedenle Afrika, Hindistan için hem ekonomik hem de siyasi açıdan önemli bir odaklanma alanı olmalıdır. Dış kaynaklara bağımlılığın artması, Hint Okyanusu'nu Hint güvenliği için son derece önemli hale getirmiştir. Hayati kaynakların ve ticaret yollarının güvenliğini sağlamak için Hindistan, Hint Okyanusu bölgesine egemen olma konumunda olmalıdır. Çin, barışçıl bir yükselişten bahsedecek olmasına rağmen, öngörülebilir gelecekte Hindistan için büyük dış politika ve güvenlik zorluğu olacaktır. Hint perspektifinden bakıldığında, doğrudan Hindistan'ın jeopolitik alanındaki tek önemli güç budur. Bu nedenle, Çin'i doğrudan jeopolitik tiyatrodan meşgul etmek Hint çıkarına olmalıdır. Hindistan, özellikle Japonya, Avustralya, Endonezya ve hatta Vietnam'ı, özellikle Güney Çin Denizi bölgesindeki Asya Pasifik tiyatrosunda daha aktif olmak için teşvik etmek ilgi uyandırıyor. Bu, Çin'in Hint Okyanusunda ve Güney Asya'daki varlığını azaltabilir.

Hindistan için Çin ekonomik açıdan ve daha sonra da askeri açıdan ABD için büyük bir meydan okuyucu olarak görünüyor. Bu nedenle Hindistan, Asya'daki Çin-ABD rekabetini dikkatle izlemelidir. Çin-ABD rekabeti ile ilgili Hindistan, birçok Asya ülkesinin, Çin'in etkisini dengelemek için Hindistan'ın Asya'da daha aktif rol oynamasını istediğini anlamıştır. Hindistan, Asya'yı şu anda stratejik rekabet için bir tiyatro ve büyük güç rekabeti için bir tiyatro olması muhtemel olduğu için değil, Çin'in Asya'daki ekonomik ve stratejik izleri çok büyük olduğu için kabul ediyor.

Hindistan, Çin'in etkisini dengelemek için Asya'da kendi başına önemli bir rol oynamasını beklemiyor. Fakat kendisini de kendi başına bir küresel güç olarak görmektedir. Hint ekonomisinin ölçeği ve başarısı, tüm dünyaya olağanüstü bir iz bırakacak ve gelecekte tüm insanlık

imkânlarını tanımlayacaktır. Hindistan ayrıca tüm dünyanın küresel normları şekillendirmek için Hindistan'a gittikçe daha fazla baktığına inanıyor. Çin, gelecekteki küresel düzende kendisini eş zamanlı olarak yenilenmiş bir Orta Krallık olarak görse de, BRICS'in yeni uluslararası düzeni şekillendiren tutarlı bir uluslararası organizasyon görevi görmesi çok zordur.

ABD'nin artık küresel pazarın tek garantörü olmadığı ve Pasifik ve Atlantik gücü olarak, seçkinler tarafından değil, aynı zamanda halk tarafından da artık küresel kabul görmüş bir hegemon olmadığı konusunda, Schwengel ile anlaşmak kolaydır. Mevcut durumun ilginç yanı, büyük bölünme çizgisinin, uygarlık ayrımı ile çakışan iki farklı kapitalizm türü arasında olmasıdır. Ancak BRICS'in bir organizasyon olarak ABD egemenliğine meydan okuyan faktör olup olmadığı ve gelecekteki uluslararası düzeni inşa edebilecek olup olmadığı belli değil.

Şu anda BRICS'in boyut, büyüme umutları ve karşılıklı düşmanlıklardan daha fazla olduğu daha az olasıdır. Ayrıca Sharma gibi BRICS'in sürekli büyümesi hakkında şüphe uyandıran bilim adamları da var. Sharma, Asya Kaplanları'nın tarihsel deneyimine ve sadece yirmi yıldan fazla bir sürede yüksek büyüme sağlayamayan bazı durumlara güvenir. BRICS'in uluslararası düzeni değiştirme kabiliyeti, BRICS içindeki ekonomik umutlara ve çeşitliliğe bağlıdır.

Tüm BRICS için yaygın olan, hızla büyüyen ekonomi, çok kutupluluğa olan ilgi, ABD hegemonyasına karşı antipatidir fakat bu tutarlı ve etkili bir kurum yapmak için yeterli değildir. Öte yandan Brezilya, Rusya ve Güney Afrika Batı'da Çin ve Hindistan'dan daha fazladır.

Çin ve Hindistan farklı bir medeniyet temsil eder ve bu nedenle mevcut uluslararası düzenin meydan okuyucuları olabilirler.

BRICS içindeki çeşitlilik, ABD veya Kuzey Atlantik ekseninin BRICS'i bölmesine ve dünyayı yönetmeye devam etmesini mümkün kılmaktadır. Brezilya, Rusya ve Güney Afrika için mevcut uluslararası düzenin yönetilmesinde hayati önem taşıyan kurumlar için bir reform yeterli olabilir. Bu, uluslararası bir düzenleme olarak BRICS'in potansiyel gücünü zayıflatan faktörlerden biridir. Diğer faktör ise Çin-Hint rekabetidir. Bu rekabet, ABD'nin geliştirmekte olan Çin-ABD maçında Hindistan'ı gelecekteki uluslararası düzende öncü konumda kullanmasını mümkün kılmaktadır.

BRICS'i mevcut uluslararası düzene ciddi şekilde meydan okuyacak olan bir kurum olarak görmek hala zor. Bu, daha ziyade, üye devletlerin çeşitli bireysel ulusal çıkarlarını ilerletmek için bir kurumdur. BRICS ülkelerinin bir kısmı, küresel siyasette ve bölgesel yapılarda seslerini ve rollerini artırmaktan memnun olabilir. Bu, uluslararası rejimleri demokratikleştirecek, ancak yükselen güçlerin daha fazla modernize edilmesinin yerli bir süreç olması ve dolayısıyla küresel sistemde çoğulculuğun artması durumunda bile, düzeni ve değer tabanını mutlaka değiştirmeyecek.

Bir kurum olarak BRICS, mevcut uluslararası düzene zorunlu olarak itiraz etmese de, alternatif bir dünya düzeni için bir temel oluşturabilecek unsurlar BRICS'de bulunmaktadır. Fakat Çin ve Hindistan'da Güney-Güney işbirliğini yoğunlaştırmak ve mevcut düzeni uluslararası gerçekleri daha iyi yansıtacak olanla değiştirmek daha olasıdır. Çin ve Hindistan, uluslararası rejimlerin reformunun yeterli olmayacağı iki BRICS üyesidir. Her ikisi de büyümeye odaklı piyasa ekonomisine yaslanmış olsalar da ikisi de oyunun kurallarını değiştirme hakkında konuşmaktadır.

Son olarak, geçiş sürecinin ne kadar barışçıl veya şiddete uğrayacağı, ilk önce olası reformların yükselen ve azalmakta olan güçler tarafından kabul edileceğine bağlıdır. Her şeyden önce, azalan güçler mevcut düzenin yaklaşık iki yüzyıl boyunca normal olarak anlaşılmasının ardından yeni gerçeklere uyum sağlamaya hazırdırlar. Diğer şey, reformun yükselen güçleri yeterince tatmin edebilecekleri şekilde barındırmasıdır. Reformlar ABD, Brezilya, Rusya ve Güney Afrika için yeterli olabilir, ancak Çin ve Hindistan için geçerli değildir.

Konunun daha karmaşık olması durumunda, hegemonya değişikliğinden tüm dünyadaki düzen değişikliğiyle aynı anda konuşacağız. Bu durumda BRICS değil, Çin hakkında potansiyel Yeni Orta Krallık hakkında konuşmak zorundayız. Öte yandan küresel Güney'de, Çin ile başa çıkmaya hazır ancak aynı zamanda küresel sistemde Çin hegemonyasına daha az ilgi duyan birçok devlet var (Käkönen, 2013:7-16).

Hindistan ve Çin gibi bazı ülkeler, yüzyıllar boyunca birbirleri üzerinde kültürel bir etkiye sahip olsalar da, kültür ve turizm, BRICS ülkeleri arasında henüz gerçek ortak zemin bulmayan iki alandır. Başka bir deyişle, bu ülkeler arasında, özellikle farklı dil, kültür, yaşam biçimleri ve yemek alışkanlıkları nedeniyle çok az ortak nokta vardır. Bu durum, sadece gençlik, eğitim, kültür, turizm ve spor alanları dahil olmak üzere iletişim kanalları, mübadeleler ve kişiler arası iletişimin teşvik edilmesi ve genişletilmesi üzerine konuşan Delhi Deklarasyonu tarafından yansıtılmaktadır. İkili seviyelerde bile, kültür ve turizm, BRICS ekonomilerinin daha derin entegrasyonunu kolaylaştıran araçlar olarak tanınmamaktadır. Örneğin, Çin dış politikası enstrümanı turizme değiniyor ve Brezilyalı kişi kısaca kültür ve turizme atıfta bulunuyor, fakat hiçbir şekilde bu kültür ve turizmin yararlı bir araç olabileceğini

yansıtmıyorlar. Bununla birlikte, Afrika ve Hindistan arasındaki “Gelişmiş İşbirliği Çerçevesi” bir istisnadır. Bu anlaşma, kültürün iki toplumun gelişiminde ve bütünleşmesinde oynayabileceği rolü açıkça kabul etmektedir. Ayrıca, kültürel ürün koruma alanında eğiticiler için uluslararası eğitim organizasyonunda işbirliği yapma ihtiyacının da farkındadır. Bu, yaratıcı ve kültürel endüstrilerin kullanımına duyulan ihtiyacı vurgulamakta ve yaratıcı endüstrilerin gelişiminde deneyimlerin paylaşılması ile birlikte kültürel politikaların geliştirilmesini gerektirmektedir. (Singh, 2011: 28)

İKİNCİ BÖLÜM

BRICS ZİRVELERİ

2.1. BRIC ZİRVESİ - 16 HAZİRAN 2009 – RUSYA

(YEKATERİNBURG)

BRIC Ülkeleri Liderlerinin Ortak Bildirisi

Biz, Brezilya Federasyonu, Rusya Federasyonu, Hindistan Cumhuriyeti ve Çin Halk Cumhuriyeti'nin liderleri olarak, BRIC'in 16 Haziran 2009 tarihli Ekaterinburg'daki toplantısında küresel ekonomideki mevcut durumları ve küresel gelişmenin diğer acil sorunlarını ve ayrıca bu ülkelerdeki işbirliğini daha da güçlendirmek için olanakları tartıştık.

Aşağıdaki sonuçlara vardık:

1. G20 Zirveleri'nin finansal krizle baş etmede oynadığı merkezi rolü vurguluyoruz. Uluslararası ekonomik ve finansal konularda işbirliği, politika koordinasyonu ve siyasi diyalogu teşvik ettiler.
2. 2 Nisan 2009'da Londra'daki G20 Zirvesinde alınan kararların uygulanması için tüm devletleri ve ilgili uluslararası organları şiddetle harekete geçmeye davet ediyoruz. Eylül 2009'da Pittsburgh'da yapılacak bir sonraki G20 Zirvesinde toplu eylemin ilerlemesini sağlamak için kendimiz ve diğer ortaklarımızla yakın işbirliği yapacağız. 24-26 Haziran 2009'da New York'ta düzenlenecek Birleşmiş Milletler Dünya Finansal ve Ekonomik Krizi Konferansı ve Gelişme Üzerindeki Etkisinin başarılı bir sonucunu bekliyoruz.
3. Uluslararası finans kuruluşlarının reformunu, dünya ekonomisindeki değişimleri yansıtacak şekilde ilerletmeyi taahhüt ediyoruz. Ortaya çıkan ve gelişmekte olan ülkeler, uluslararası finansal kuruluşlarda daha fazla

ses ve temsil sahibi olmalıdır ve başkanları ve kıdemli liderlik açık, şeffaf ve hakime dayalı bir seçim süreci ile tayin edilmelidir. Ayrıca, istikrarlı, öngörülebilir ve çeşitlendirilmiş bir uluslararası para sistemi için güçlü bir ihtiyaç olduğuna inanıyoruz.

4. Yeniden düzenlenmiş bir mali ve ekonomik mimarının diğerlerinin yanı sıra aşağıdaki ilkelere dayandığına inanıyoruz:

- uluslararası finansal kuruluşlarda demokratik ve şeffaf karar verme ve uygulama süreci;
- sağlam yasal dayanak;
- etkin ulusal düzenleyici kurumların ve uluslararası standart belirleme kuruluşlarının faaliyetlerinin uyumluluğu;
- risk yönetimi ve denetim uygulamalarının güçlendirilmesi.

5. Uluslararası ticaretin ve doğrudan yabancı yatırımların dünya ekonomisinin iyileşmesinde oynadığı rolün önemini biliyoruz. Bütün tarafları, uluslararası ticaret ve yatırım ortamını iyileştirmek için birlikte çalışmaya davet ediyoruz. Uluslararası topluluğa çok taraflı ticaret sistemini istikrarlı bir şekilde sürdürmesini, ticaret korumacılığını sınırlandırmamızı ve DTÖ'nün Doha Gelecek Gündeminin kapsamlı ve dengeli sonuçlarını almayı çağırıyoruz.

6. En yoksul ülkeler mali krizden en çok etkilenen ülkelerdir. Uluslararası toplumun, bu ülkeler için likidite sağlamaya yönelik çabaları artırması gerekiyor. Uluslararası toplum, krizin kalkınma üzerindeki etkisini en aza indirmek ve Milenyum Kalkınma Hedefleri'ne ulaşılmasını sağlamak için gayret göstermelidir. Gelişmiş ülkeler, Resmi Kalkınma Yardımı için Gayri Safi Milli Gelirin% 0,7'sini vermeyi taahhüt etmeli ve gelişmekte olan ülkeler için yardım, borç

hafifletme, pazar erişimi ve teknoloji transferi konularında daha fazla çaba göstermelidir.

7. Sürdürülebilir kalkınma kavramının, diğerlerinin yanı sıra Rio Bildirgesi, 21. Yüzyılda Gündem ve çok taraflı çevre anlaşmalarının uygulanması, ekonomik kalkınma paradigmasının değiştirilmesinde önemli bir vektör olmalıdır.

8. Belirsizliğin azaltılması ve istikrarın ve sürdürülebilirliğin sağlanması amacıyla enerji ve transit devletlerin üreticileri ve tüketicileri de dahil olmak üzere enerji alanında devletler arasında koordinasyon ve işbirliğini güçlendirmeyi amaçlıyoruz. Yenilenebilir enerji, enerji nakil hatlarının güvenliği ve yeni enerji yatırımları ve altyapısının oluşturulması da dahil olmak üzere enerji kaynaklarının ve arzının çeşitlendirilmesini destekliyoruz.

9. Enerji verimliliği alanında uluslararası işbirliğini destekliyoruz. İklimin korunması için alınacak önlemleri sosyo-ekonomik kalkınma görevlerimizi tamamlamak için bir araya getirme ihtiyacı göz önüne alındığında, ortak ama farklı sorumluluk ilkesine dayanan iklim değişikliğiyle nasıl başa çıkılacağına ilişkin yapıcı bir diyalog için hazırız.

10. Sosyal açıdan hayati önem taşıyan alanlarda ülkelerimiz arasındaki işbirliğini artırmayı ve uluslararası insani yardım sağlanmasına yönelik çabaları güçlendirmeyi ve doğal afet risklerini azaltmayı onaylıyoruz. Bugün yayınlanan küresel gıda güvenliği konusunda BRIC ülkelerinin bu hedef için sürdürülebilir koşulların oluşturulmasına yönelik çok taraflı çabalara büyük katkıda bulunduğuna dikkat çekiyoruz.

11. Diğer hususların yanı sıra ileri teknolojilerin temel araştırma ve geliştirme faaliyetlerini yürütmek amacıyla bilim ve eğitim alanında ülkelerimiz arasında işbirliğini ilerletmeyi teyit ediyoruz.

12. Uluslararası hukuk, eşitlik, karşılıklı saygı, işbirliği, koordineli eyleme ve bütün devletlerin ortak karar alma mekanizmalarına dayanan daha demokratik ve adil çok kutuplu bir dünya düzeni için desteğimizin altını çiziyoruz. Uluslararası ilişkilerde uyuşmazlıkların barışçıl yollarla çözümlenmesine yönelik siyasi ve diplomatik çabalarımıza olan desteğimizi yineliyoruz.

13. Terörizmi tüm biçim ve tezahürleriyle şiddetle kınıyoruz ve herhangi bir nedenle ya da herhangi bir sebepten dolayı herhangi bir terör hareketine gerekçe olamayacağını tekrar ediyoruz. Uluslararası Terörizme Karşı Kapsamlı Sözleşme Taslağı'nın BM Genel Kurulu'nun görüşü alınarak hazırlandığını ve acilen kabul edilmesi çağrısında bulunduğunu belirtmek isteriz.

14. Birleşmiş Milletlerin küresel zorluklar ve tehditlerle baş etmede merkezi rolü oynayan çok taraflı diplomasiye olan güçlü bağlılığımızı ifade ediyoruz. Bu bağlamda, bugünkü küresel zorluklarla daha etkin bir şekilde baş edebilmesi için BM'yi daha verimli hale getirme amaçlı kapsamlı bir reform ihtiyacını tekrar teyit ediyoruz. Uluslararası meselelerde Hindistan ve Brezilya'nın statüsüne verdiğimiz önemi tekrar ediyoruz ve Birleşmiş Milletler'de daha büyük bir rol oynamaya olan isteklerini anlıyor ve destekliyoruz.

15. Ülkelerimiz arasında diyalogu ve işbirliğini artırıcı, proaktif, pragmatik, açık ve şeffaf bir şekilde teşvik etmeye yönelik adımları kabul ettik. BRIC ülkeleri arasındaki diyalog ve işbirliği, sadece

gelişmekte olan piyasa ekonomilerinin ve gelişmekte olan ülkelerin ortak çıkarlarına hizmet etmekle kalmayıp aynı zamanda kalıcı barış ve ortak refahın uyumlu bir dünyasını inşa etmeye elverişlidir.

16. Rusya, Hindistan ve Çin, Brezilya'nın 2010'da BRIC zirvesine ev sahipliği yapma nazik davetini karşılıyor. (<http://brics2016.gov.in>, 2016)

2.2. BRIC ZİRVESİ – 10 NİSAN 2010 – BREZİLYA (BRASİLIA)

BRIC Zirvesi birçok yönden gruplama için çok önemliydi. Brasília'daki tartışmalar sırasında liderler, farklı düzeylerde hükümet ve sivil toplum arasındaki bağları güçlendirme girişiminde "BRICS içi işbirliği" ni artırmaya karar verdiler. 14 Nisan'da Brezilya düşünce kuruluşu IPEA, Brasilia'daki ilk kurumsallaşmış BRIC Akademik Forumu'na ev sahipliği yaptı. Bu forum, akademisyenleri ve politika analistlerini dört ülkeden bir araya getirerek işbirliğinin güçlendirilmesi konusunda ortak fikirler geliştirdi.

Aynı gün Rio de Janeiro'da ilk BRICS İş Forumu yapıldı. Sonunda, BRICS ulusal güvenlik danışmanlarının ikinci toplantısı 15 Nisan'da Brasilia'da gerçekleşti. Brezilya, bir gün önce HBGA (Hindistan, Brezilya ve Güney Afrika) Zirvesi'ne ev sahipliği yapmış olduğundan, Güney Afrika Cumhurbaşkanı Zuma, ülkesini BRICS gruplamasına dahil etmek için tüm BRIC liderleri ile ikili görüşmeler yapabildi. O zamana kadar, BRIC gruplaması zaten Meksika, Endonezya ve Türkiye gibi diğer bazı ülkeler tarafından resmi ve gayri resmi üyelik talepleri almıştı.

BRIC liderleri, 2009'daki nihai belgeden daha geniş bildirimlerinde, küresel finansal yönetim alanındaki son değişiklikleri destekledi:

“G-20'nin uluslararası ekonomik koordinasyon ve tüm üye ülkeler arasındaki işbirliğinin başlıca forumu olarak teyit edildiğini memnuniyetle karşılıyoruz. Daha önceki düzenlemelerle karşılaştırıldığında, G-20 geniş kapsamlı, daha kapsayıcı, çeşitli, temsilci ve etkilidir. Bütün üye devletleri, üç G-20 Zirvesinde alınan kararların müştereken uygulanması için daha fazla çaba harcamaya davet ediyoruz.”

Buna ek olarak, Dünya Bankası ve IMF'deki reform eksikliğinden duydukları memnuniyetsizliği dile getirdiler:

“Bretton Woods kurumlarının sürmekte olan ve gecikmiş reformlarına yönelik iddialı bir sonuç elde etmeye çalışacağız. IMF ve Dünya Bankası yasal olarak meşruiyet açığını acilen gözden geçirmelidir. Bu kurumların yönetim yapılarının yeniden düzenlenmesinde, öncelikle gelişmekte olan piyasa ekonomileri ve gelişmekte olan ülkeler lehine karar verme sürecine katılımlarını dünya ekonomisindeki göreceli ağırlıklarıyla paralel hale getirmek için önemli bir oy kullanma gücüne ihtiyaç duyulmaktadır.”

Yukarıda belirtildiği gibi, Brasília zirvesi, BRIC'ler arası faaliyetlerin önemli bir çoğalması bağlamında gerçekleşti. Beyannamede gösterildiği gibi, katılımcılar, ülkelerimiz arasında işbirliğini güçlendirmeye yönelik aşağıdaki sektörel girişimleri memnuniyetle karşılıyorlar:

- a. Tarım ve Tarımsal Kalkınma Bakanları İlk Toplantısı;
- b. Maliye Bakanları ve Merkez Bankaları Valiler Toplantıları;
- c. Güvenlik Meseleleri İçin Yüksek Temsilciler Toplantıları;

d. BRIC ülkelerinin Yüksek Mahkemeleri arasında Niyet Protokolünün 2009 yılında imzalanmasının ardından Mart 2010'da Brezilya'da yapılan BRIC ülkelerinin Hakimler ve Hakimler için I Değişim Programı;

e. Kalkınma Bankalarının İlk Toplantısı;

f. Ulusal İstatistik Kurumlarının İlk Başkanları Toplantısı;

g. Rekabet Kurumu Konferansı;

h. İlk Kooperatif Toplantısı;

i. İlk İş Forumu;

j. Düşünce kuruluşlarının Konferansı.

Son olarak, yükselen dört güç, ticarete ve yatırıma yardımcı olmak için "ülkemiz arasındaki yerel para ticareti çözüme kavuşturma düzenlemesi de dahil olmak üzere parasal işbirliğinin fizibilitesini inceleyeceğiz" şeklinde bir bildirimde bulunan Sayın Medvedev'in zirveye yükselmesiyle ilgili bir öneri içeriyordu.

Zirvenin sonunda, kurumsallaşmanın arttığına dair bir his varmış gibi görünüyordu. Bir yıl önce yapılan ilk zirvenin aksine, devlet başkanlarının Çin'de bir yıl sonra tekrar toplanacağı kesinleşti. Aslında, sonraki zirvelere hiçbir ulusal lider katılamayacaktı.

2014'te katılımcılardan hiçbiri 2010'da iktidar olmamış ve böylece her ülkenin BRICS üyeliğinin belirli bir kişiliğe artık bağlı olmadığı öne sürülmüştür (Manmohan Singh, Hindistan'ın eski Başbakanı, ilk beş BRICS Zirvesi'ne katılan tek liderdir).

Xiamen'de, zirveye ev sahipliği yapan kişinin, tanım gereği, yıl boyunca süren başkanlık sırasında gruplaşmanın anlatımını ifade etme

özgürlüğünün tadını çıkarması nedeniyle, Çin'in daha fazla etkisi artacak. (Stuenkel, www.postwesternworld.com, 2014)

2.3. BRIC(S) ZİRVESİ – 14 NİSAN 2011 – ÇİN (SANYA)

Beş BRICS ülkesinin liderleri, Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin ve Güney Afrika Perşembe günü, güney Çin'in tatil şehri olan Sanya'daki BRICS Liderler Toplantısında ortak bir belge olan Sanya Deklarasyonu'nu yayınladı.

Aşağıda belgenin tam metni bulunmaktadır.

Sanya Deklarasyonu

1. Brezilya Federasyonu ve Rusya Federasyonu, Hindistan Cumhuriyeti, Çin Halk Cumhuriyeti ve Güney Afrika Cumhuriyeti Devlet ve Hükümet Başkanları olarak, BRICS Liderler Buluşması için Çin'in Sanya, 14 Nisan 2011'de Haynan şehrinde bir araya geldik.
2. Brezilya, Rusya, Hindistan ve Çin Devlet ve Hükümet Başkanları, Güney Afrika'yı BRICS'e katıyor ve Güney Afrika ile diyalog ve işbirliğini güçlendirmek için sabırsızlanıyorlar.
3. Farklı kıtalardan yaklaşık 3 milyar toplam nüfusa sahip olan BRICS ülkelerini bir araya getiren barış, güvenlik, kalkınma ve işbirliği için kapsamlı bir ortak amaç ve güçlü bir paylaşılan arzu var. BRICS, insanlığın gelişimine önemli katkıda bulunmayı ve daha adil bir dünya kurmayı amaçlıyor.
4. 21. yüzyıl, barış, uyum, işbirliği ve bilimsel gelişme ile işaretlenmelidir. "Geniş Vizyon, Paylaşılan Refah" temasıyla, samimi ve derin tartışmalar yaptık ve BRICS işbirliğinin güçlendirilmesi ve ortak

ilgi alanındaki uluslararası ve bölgesel meselelerde koordinasyonun yaygınlaştırılması konusunda geniş bir uzlaşma sağladık.

5. BRICS ve diğer gelişmekte olan ülkelerin dünya barış, güvenlik ve istikrarına katkıda bulunmak, küresel ekonomik büyümeyi artırmak, çok taraflılığı arttırmak ve uluslararası ilişkilerde daha fazla demokrasiyi teşvik etmek için önemli bir rol oynamış olduklarını belirtmek isteriz.

6. Ekonomik, finansal ve iyileşme alanlarında BRICS, diyalog ve işbirliği için zaruri bir sahne olarak hizmet etmektedir. Açık fikirlilik, dayanışma ve karşılıklı yardım ilkelerini yansıtan ortak kalkınma ve ilerici BRICS işbirliği için kademeli ve pragmatik bir biçimde BRICS ortaklığını güçlendirmeye kararlıyız. Bu işbirliğinin kapsayıcı ve çatışmacı olmadığını tekrarlarız. BRICS olmayan ülkeler, özellikle ortaya çıkan ve gelişmekte olan ülkeler ve ilgili uluslararası ve bölgesel kuruluşlarla artan angajman ve işbirliğine açıktır.

7. Dünyanın çok kutupluluğun, ekonomik küreselleşmenin ve karşılıklı bağımlılığın güçlenmesiyle damgalanan geniş kapsamlı, karmaşık ve derin değişiklikler geçirdiğini düşünüyoruz. Gelişmekte olan küresel çevre ve çok sayıda küresel tehdit ve zorluklarla karşı karşıya kalırken, uluslararası toplum, ortak kalkınma için işbirliğini güçlendirmek için el ele olmalıdır. Evrensel olarak tanınmış uluslararası hukuk normlarına ve karşılıklı saygı ve toplu karar verme ruhuna dayalı olarak, küresel ekonomik yönetim güçlendirilmeli, uluslararası ilişkilerde demokrasi geliştirilmeli, ortaya çıkan ve gelişmekte olan ülkelerin uluslararası ilişkilerdeki sesi arttırılmalıdır.

8. Küresel zorluklar ve tehditlerle baş etmede merkezi rolü olan Birleşmiş Milletler ile çok taraflı diplomasiye olan güçlü bağlılığımızı

ifade ediyoruz. Bu bağlamda, Günümüzün küresel zorluklarını daha başarılı bir şekilde halledebilmesi için, Güvenlik Konseyi de dahil olmak üzere BM'nin daha etkin, verimli ve temsilci olabilmesi için BM'nin kapsamlı bir reforma olan ihtiyacı tekrar teyit ediyoruz. Çin ve Rusya, Hindistan, Brezilya ve Güney Afrika'nın uluslararası meselelerde sahip oldukları önemi yinelemekte ve BM'de daha büyük rol oynamaya olan isteklerini anlamakta ve desteklemektedir.

9. 2011 yılı boyunca Güvenlik Konseyi'ndeki beş BRICS ülkesinin eşzamanlı varlığının barış ve güvenlik konularında yakından birlikte çalışarak çok taraflı yaklaşımları güçlendirmek ve Gelecekteki Güvenlik Konseyi'nin görüşleri üzerine gelecekteki koordinasyonu kolaylaştırmak için değerli bir fırsat olduğunu vurguluyoruz. Ortadoğu, Kuzey Afrika ve Batı Afrika bölgelerindeki türbanlılıkla derin ilgileniyoruz ve etkilenen ülkelerin barış, istikrar, refah ve ilerlemeyi sağlama dileklerini selamlıyor ve kendi dillerinde haklı duruşlarına ve haysiyetlerine sahip olmalarını diliyoruz. Kuvvet kullanımının önlenmesi ilkesini paylaşıyoruz. Her ulusun bağımsızlığı, egemenliği, birliği ve toprak bütünlüğüne saygı gösterilmesi gerektiğini savunuyoruz.

10. Libya'daki BM Güvenlik Konseyi'ndeki işbirliğine devam etmek istiyoruz. Tüm tarafların, BM ve bölgesel örgütlerin rollerini yerine getirmesi için barışçıl yollarla ve diyalog yoluyla kendi farklılıklarını çözmeleri gerektiği görüşündeyiz. Libya'daki Afrika Birliği (AB²) Üst Düzey Panel Girişimi'ne de destek veriyoruz (China Central Television, <http://english.cntv.cn>, 2011)

2.4. BRICS ZİRVESİ – 28-29 MART 2012 – HİNDİSTAN (YENİ DELHİ)

Yakın geçmişte BRICS olarak anılan Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin ve Güney Afrika ülkeleri Yeni Delhi'de düzenlenen 4. BRICS Zirvesini sonuçlandırdı. "Küresel İstikrar, Güvenlik ve Refah için BRICS Ortaklığı" mevzuuyla düzenlenen zirve, dünya ticaretinde ve finasta yapısal değişiklikler yapılmasına yol açabilecek bazı cesur tedbirlerin alınmasıyla sonuçlandı.

Ekonomik açıdan, BRICS, küresel GSYİH'nın (% 18.49 trilyon ABD doları) % 40'nı, dünya karayolunun % 26'sını ve küresel nüfusun % 42'sini oluşturmaktadır. Tahminler, BRICS'in toplam GSYİH'sının üç yıl içinde ABD'ninkini aşacağını ve 8 yılda küresel GSYİH'nın % 50'sini oluşturması ve bu grubun küresel ekonomik kalkınmanın temel sürücüsü olmasını bekliyor. Çin'in 2027 yılına kadar ABD ekonomisini geçmesi bekleniyor.

Mevcut haliyle, BRICS yapılandırması, üyelerin birbirleriyle irtibat kurma fırsatlarını ve DTÖ gibi diğer forumlara götürülebilecek ortak politika pozisyonları geliştirmelerini sağlayan bir forum niteliğindedir. Bu nedenle, BRICS resmi olarak bağlayıcı kararlar alamaz ve ortak pozisyonlar oluşturma yetenekleri için de sınırlamalar vardır. Bazı alanlarda üyelerin farklı çıkarları vardır. Çin ve Hindistan, Afrika pazarlarına ve hammadde tedarikine gelince potansiyel rakiplerdir. Bununla birlikte, ticaret bağlantılarını artırmanın ve ikili etkileşimler yoluyla gelişmiş dünyaya olan bağımlılığın azaltılmasına yönelik yollar arıyorlar. Bu ve diğer gayretler onları bir arada tuttu ve yakın tarihli

Delhi Zirvesi'nden sonra tartişmalardan kaynaklanan bazı somut öneriler var gibi görünüyor.

Delhi zirvesinde, Deklarasyonundaki BRICS ülkeleri, ele alınması gereken ve küresel ekonomiye ciddi etkileri olan çeşitli konuları tespit ettiler. Bunların arasında diğeri de vardır:

-Çok kutuplu, bağımlı ve giderek daha karmaşık, küreselleşen bir dünyada barış, güvenlik ve gelişmenin teşvik edilmesi;

-Küresel ekonominin sağıklı bir şekilde iyileşmesi için makroekonomik istikrarın sağılanması için uluslararası politika koordinasyonunu sağılamak için uluslararası toplumla birlikte çalışılması ihtiyacı;

-BRICS ve diğeri gelişmekte olan ekonomilerde ve gelişmekte olan ülkelerde altyapı ve sürdürülebilir kalkınma projeleri için kaynakların harekete geçirilmesi için küresel büyüme ve kalkınma için çok taraflı ve bölgesel finansal kurumların var olan çabalarını desteklemek için yeni bir Kalkınma Bankası kurma imkanı.

Zirvede tüm liderler tarafından yerel para birimlerinde kredi verilmesi ve böylece ABD doları ve eurodan uzaklaşma anlaşması imzalandı. Srinath'a göre, bu, küresel değışim mimarisini yeniden tanımlayacak ve Dış Ticari Borçlanma mekanizması'nı genişletecek önemli bir harekettir.

Bununla birlikte, zirvenin ilk olarak yaptığı şey, ne kadar ciddi olduklarını ve bir Güney Bloku olarak BRICS'in küresel ekonomik yönetişim yapısını dengelemek için büyük bir rol oynamayı amaçladığını göstermektir. Afrika için BRICS ve Afrika'nın hikayesi henüz yeni başlamış olup, gelecek BRICS ve Afrika için son derece parlaktır. Afrika, BRICS'le ilişkilerden orantılı olarak faydalanılmasını sağılamak için anı yakalamalıdır. (Fundira, www.tralac.org, 2012)

2.5. BRICS ZİRVESİ – 27 MART 2013 – GÜNEY AFRİKA

(DURBAN)

Güney Afrika Cumhurbaşkanı Jacob Zuma 27 Mart 2013'te Durban'da "BRICS ve Afrika: Kalkınma, Entegrasyon ve Sanayileşme için Ortaklık" temasıyla Beşinci BRICS Zirvesi'ne ev sahipliği yaptı. Bu Zirve, BRICS Zirveleri'nin ilk döngüsünü tamamladı ve Zirve'nin Afrika kıtasında ilk kez barındırıldığı toplantı oldu. Bu, Afrika Birliği'nin Örgütü / Afrika Birliği'nin (AB²) 50. yıldönümü kutlamalarıyla çakıştığı için özel bir önem taşıyor (heseyn, 208, 15).

Güney Afrika'nın Beşinci BRICS Zirvesi için öngörülen sonuçları elde edildi.

1. BRICS Liderleri Yeni Kalkınma Bankası'nın kurulmasına karar verdiler ve bankanın altyapı finansmanında etkili olabilmesi için bankaya yapılacak ilk sermaye katkısının önemli ve yeterli olduğunu belirttiler.

2. Buna ek olarak Liderler, başlangıçta 100 milyar ABD doları olan koşullu yedek düzenlemenin (KGİ) kurulması konusunda anlaşmaya vardı. **Kanada Gelir İdaresi (KGİ)**, BRICS ülkelerinin kısa vadeli likidite baskılarını önlemesine ve finansal istikrarı daha da güçlendirmesine yardımcı olacaktır. Aynı zamanda, küresel finansal güvenlik ağı güçlendirilmesine katkıda bulunacak ve mevcut uluslararası düzenlemeleri bir ilave savunma hattı olarak tamamlayacaktır. Bu bağlamda, BRICS Liderleri, BRICS Maliye Bakanları ve Merkez Bankası Yöneticilerinin bir sonraki toplantısında Eylül 2013'te bu iki girişimde kaydedilen ilerlemeyi gözden geçirmeyi kabul ettiler.

3. Zirveden bir diğerk sonuç ise BRICS Düşünce Kuruluşları Konseyi ve BRICS İş Konseyi'nin kurulmasıydı. BRICS Düşünce Kuruluşları Konseyi, BRICS için değerlendirme ve gelecekteki uzun vadeli strateji gibi politika seçeneklerini geliştirmek için ilgili Düşünce Kuruluşlarını bir ağı bağlar. BRICS İş Konseyi, BRICS ülkelerinin her birinden işletme dernekleri bir araya getirecek ve iş çevreleri arasındaki angajmanı devamlı olarak yönetecektir. Güney Afrika başkanlığı altında başlatılan BRICS Düşünce Kuruluşları ve BRICS İş Konseyi adlı iki yeni BRICS yapısı, sürdürülebilir ve kapsayıcı büyüme modelleri için yeni paradigmalar geliştirmek için BRICS içi işbirliğini güçlendirecek ve aynı zamanda yeni öğrenme, çağdaş büyüme ve gelişme zorluklarımızı ele almak için bilgi paradigmaları öğretecektir.

BRICS Bankalar Arası İşbirliği Mekanizmasının himayesinde iki anlaşma imzalandı:

1. Afrika için BRICS Çok Taraflı Altyapı Eş Finansman Anlaşması, Afrika kıtasındaki altyapı projeleri için eş-finance düzenlemelerinin oluşturulmasına yol açıyor.
2. Sürdürülebilir Kalkınma için BRICS Çok Taraflı İşbirliği ve Eş-Finance Anlaşması, özellikle sürdürülebilir kalkınma ve yeşil ekonomi unsurları olmak üzere işbirliği ve ortak finansman düzenlemeleri oluşturmayı amaçlayan ikili anlaşmaların kurulmasını araştırmaya yöneliktir.

Zirvenin bitiminde eThekwin Deklarasyonu ve Eylem Planı olarak bilinen zirve sonuç belgeleri kabul edildi.

Güney Afrika, Zirvede BRICS başkanlığını üstlendi ve görev süresi boyunca Eylem Planının uygulanmasından sorumlu olacak. İnsan hakları

ve cinsiyet, eThewwini Deklarasyonunda ilk kez yer almıştı. Buna bağlı olarak, Yeni Komite Başkanı'nın BRICS tarafından önemli bir açıklama olan kadın liderliğinin bir doğrulaması olarak atanmasını memnuniyetle karşılıyordu.

Afrika Birliği'nin gündeminde kilit öncelikler olan konular, Zirve konusuna uygun olarak eThewwini Deklarasyonunda stratejik olarak yeniden konumlandırıldı. BRICS Liderleri Afrika'da sürdürülebilir altyapı geliştirme, endüstriyel gelişme, istihdam yaratma, beceri geliştirme, gıda ve beslenme güvenliği ve yoksulluğun ortadan kaldırılması ve sürdürülebilir kalkınma konularındaki desteklerini yinelediler.

BRICS Liderleri, Afrika kıtasında Barış ve Güvenlik konusundaki kararlılığını dile getirdiler. BRICS Liderleri ayrıca, BM Güvenlik Konseyi kararları uyarınca Birleşmiş Milletlerin (BM) AU ve Barış ve Güvenlik Konseyiyle işbirliğini geliştirmesi çağrısında bulundu.

Küresel ekonomik durumla ilgili olarak, işsizliği gidermek için büyümeyi amaçlamak ve finansal istikrarın sağlanmasına yönelik güçlü bir kararlılık, BRICS Liderleri tarafından dile getirildi. Liderler, Uluslararası Para Fonu reformunun BRICS ve diğer gelişmekte olan ülkelerin artan ağırlığını yansıtmaları ve kota formülündeki anlaşmanın gelecek yıl Ocak ayında tamamlanması gerektiği konusunu tekrarladı. BRICS Liderleri, bir sonraki Dünya Ticaret Örgütü (WTO) Genel Sekreteri Seçiminin gelişmekte olan bir ülkeden bir aday olması konusunda da hemfikir bulundu (<http://brics5.co.za>)

2.6. BRICS ZİRVESİ – 15 TEMMUZ 2014 – BREZİLYA

(FORTALEZA)

BRICS Zirvesi 15-16 Temmuz 2014'te Fortaleza ve Brasilia kentlerinde yapıldı. Zirve, 2009 yılında Yekaterinburg'da yapılan ilk toplantıdan bu yana, İttifak'ın küresel siyasi sistemde etkili bir aktör konumunu güçlendirdiğini, uluslararası ilişkilerin demokratikleşmesini ve mevcut uluslar arası yönetim kurumlarının modernizasyonunu savunarak BRICS içindeki ikinci istişarelerin devresini başlattı.

BRICS, üye ülkelerin 30'dan fazla alanda ortak girişimleri gerçekleştiren eşsiz bir ortaklıktır. BRICS, bakanlar seviyesinde gerçekleştirilen yıllık Zirve toplantıları ve devam eden istişarelerin yanı sıra, işbirliği biçimlerini de her geçen yıl genişletmektedir. Kulüp şimdiye kadar, 2011 yılında kurulan Değişim İttifakı (Moskova Borsası, Brezilya BOVESPA, Hong Kong Borsaları, Johannesburg Menkul Kıymetler Borsası, Ulusal ve Bombay Menkul Kıymetler Borsaları), 2010 yılından bu yana BRICS Sorun Araştırma Enstitüsü, Bilim Konseyi, İş Konseyi ve Uzman Merkezlerin Konsorsiyumu da dahil olmak üzere birçok yapıda faaliyet göstermektedir. 2013'te Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin ve Güney Afrika'nın önde gelen üniversitelerini tek bir eğitim konsorsiyumuna birleştiren BRICS Ağ Üniversitesi kurmaya karar verildi.

Zirvenin gündemi, Başkanlık Devleti tarafından "Kapsayıcı büyüme: sürdürülebilir çözümler" olarak formüle edildi. Başlık gündemi bağlamında, tartışma konusundaki ana konular, sosyal içerme ve sürdürülebilir kalkınma konuları idi. Ayrıca Zirvede, BRICS gündeminin geleneksel konularıyla ilgili kararlar tartışılmış ve şu hususlar

yapılmıştır: döviz rezervleri havuzu ve Yeni Kalkınma Bankası kurulması.

Zirve sırasında BRICS ülkeleri cumhurbaşkanlarının toplantıları, maliye bakanları toplantıları ve merkez bankalarının valileri, ticaret bakanları toplantısı, bir iş forumu ve BRICS İş Konseyi toplantısı gerçekleştirildi. BRICS liderleri ve Güney Amerika Hükümetleri ve Devlet Başkanları'nın katıldığı bir çalışma toplantısı Zirve Programında özel bir yer tuttu.

BRICS Akademik Forumu ve Uzmanlar Konseyi toplantısı daha önce Rio de Janeiro'da Mart 2014'te gerçekleşti. (Civic BRICS, <http://civilbrics.ru>, 2014)

2.7. BRICS ZİRVESİ - 7 TEMMUZ 2015 - RUSYA (UFA)

BRICS ülkeleri topluca teröre "seçici yaklaşım" ı kınadılar ve İslam Devleti gibi yeni canavarlarla birlikte ortaklaşa olarak yükselen ekonomiler arasında terörle mücadele işbirliğinin geliştirilmesi çağrısında bulundu.

9 Temmuz'da Rus Ufa kentinde düzenlenen 7. BRICS zirvesinde, beş BRICS ülkesi tüm devletleri ve uluslararası toplumu teröre karşı savaşmaya ve teröre karşı savaşmaya yönelik taahhüt ve yükümlülüklerini yerine getirmeye ve bu tehdide karşı herhangi bir seçici ya da siyasi yaklaşımda bulunmamaya çağırdı. Pakistan'a yapılan doğrudan bir referans bulunmamasına rağmen, mesaj, Pakistan karşıtı gruplar da dahil olmak üzere bir dizi militan kıyafet barınağından şüphelenilen Pakistan gibi ülkeler için net olmalıdır.

Bölgedeki İslam Devletinin artan nüfuzu ve gelişmekte olan ekonomilerin bu gruplara karşı zayıf noktaları BRICS ülkeleri arasındaki

tartışmalarda göze çarpıyordu. Bu bağlamda, beyanat, IŞİD ve diğer insan hakları ve uluslararası hukukun büyük çapta ihlallerine maruz kalan diğer gruplar gibi terör grupları tarafından işlenen terör eylemlerini kınadı.

BRICS gruplaması ayrıca, Birleşmiş Milletlerin teröre karşı küresel mücadelede liderlik merkeziyetçiliğinin altını çizdi. Ufa deklarasyonunda terörizmi tüm biçim ve tezahürleri ile şiddetle kınadılar. Ufa deklarasyonu, BM'nin terörle mücadelede uluslararası topluluk ile koordinasyon içinde oynamak ve BM sözleşmesi, uluslararası mülteci ve insancıl hukuk, insan hakları ve temel özgürlükler dahil olmak üzere uluslararası hukukta yer almaları gereken merkezi bir role sahip olduğunu söyledi.

Üyeler, siyasi, dini, ideolojik, ırksal veya başka herhangi bir haklılık temelinde herhangi bir terör eylemi için haklı gerekçenin bulunamayacağını da belirttiler. Ufa deklarasyonuna göre ülkeler, terörist tehditlerin, BM Güvenlik Konseyi ve BM Küresel Terörle Mücadele Stratejisinin ilgili kararlarından kaynaklanan tüm taahhüt ve yükümlülüklerini devletler ve uluslararası camia tarafından kapsamlı bir şekilde uygulanması yoluyla etkili bir şekilde ele alınabileceğine inandıklarını belirtti.

Geleneksel olarak ekonomik konularda yoğunlaşan BRICS grubu, terörizmle mücadelenin ekonomik amaç ve hedeflerini gerçekleştirmek için önemini kavradığı için güvenlik konularına odaklanarak bir sonraki aşamaya geçti. (<http://indiaawrites.org>)

2.8. BRICS ZİRVESİ - 15-16 EKİM 2016-HİNDİSTAN (GOA)

Hindistan, 15-16 Ekim 2016'da Goa'da gerçekleşmesi planlanan Başkanlığı boyunca 8. BRICS Zirvesi'ne ev sahipliği yaptı. Hindistan'ın BRICS başkanlığının teması, duyarlı, kapsayıcı ve toplu çözümler üretmektir.

Hindistan'ın BRICS Başkanlığı sırasında beş yönlü yaklaşımı benimseyelim:

- (i) BRICS işbirliğini derinleştirmek, sürdürmek ve kurumsallaştırmak için kurum kurma;
- (ii) Önceki Zirvelerden alınan kararların uygulanması;
- (iii) mevcut işbirliği mekanizmalarının entegrasyonu;
- (iv) Yenilik, yani yeni işbirliği mekanizmaları; ve
- (v) Süreklilik, yani karşılıklı olarak mutabık kalınan mevcut BRICS işbirliği mekanizmalarının sürdürülmesi.

Hindistan'ın BRICS Başkanlığı boyunca odak noktası, özellikle gençler olmak üzere BRICS üye ülkelerinin kişiler arası iletişim temasları üzerinde olacak. Bu bağlamda Hindistan, U-17 Futbol Turnuvası, Gençlik Zirvesi, Genç Diplomatlar Forumu, Film Festivali vb. Etkinlikler planladı. (<http://brics2016.gov.in/content/innerpage/8th-summit.php>)

2.9. BRICS ZİRVESİ – 3-5 EYLÜL 2017-ÇİN (XİAMEN)

BRICS yıllık zirvesi 3-5 Eylül'de Çin'in Xiamen kentinde düzenlendi ve Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin ve Güney Afrika'nın devlet başkanları katıldı. Beş kişilik grubun dokuzuncu zirvesinin mevzusu "BRICS: Daha

Parlak Gelecek İçin Daha Güçlü Ortaklık" oldu. Zirve, Hindistan ile Çin arasındaki Himalayalar'daki Doklam bölgesinde son zamanlarda yaşanan sınır çelişkisinin zemininde gerçekleştiği için özellikle önemliydi.

İki ülke arasındaki 73 günlük tezahürat, bu yıl başarılı bir zirve yapılması ihtimaline gölge düşürdü. Bununla birlikte, Çin'deki BRICS zirvesi öncesi önemli ölçüde gerileme sona erdi. Dışişleri Bakanlığı, 28 Ağustos'ta Doklam'daki yüz yüze bölgede sınır personelinin hızla serbest bırakılmasını açıklayan bir bildiri yayınladı. Bakanlık, ertesi günü Başbakan Narendra Modi'nin BRICS zirvesi için Çin'i ziyaret edeceğini ayrı bir bildiride açıkladı. Çin Dışişleri Bakanlığı sözcüsü Hua Chunying, Hint personelinin ve ekipmanlarının sınırın Hint tarafına çekildiğini ve gerekçelerle ilgili değişiklikler ışığında Çin'in gerekli düzenlemeleri yapacaklarını söyledi. BRICS hakkında konuşurken, Çin'in etkin çabalar göstermeye ve etkinliğin başarıyla tamamlanmasında olumlu bir rol oynamaya hazır olduğunu savundu. Her iki tarafın da serbestleşme şeklini değiştirme yönünde farklılıklar olmasına rağmen, BRICS zirvesinin 2017 baskısının yolunu açtı.

Zirve sırasında üyeler tarafından imzalanan Xiamen Bildirgesi, bir forum olarak BRICS'in üyeler arasında karşılıklı saygı ve anlama, eşitlik, dayanışma, açıklık, kapsayıcılık ve karşılıklı yararlı işbirliği ruhunu teşvik ettiğini vurguladı ve ortak arzunun barış, güvenlik, kalkınma ve işbirliği olduğunu söyledi.

Hindistan'ın bakış açısı ile zirvenin en önemli olaylarından biri, grubun açıkladığı bildiride, özellikle Pakistan merkezli terör gruplarını Lashkar-e-Taiba (LeT), Jaish-e-Muhammed (JeM) ve Hakani Ağ'ı olarak adlandırdı. Açıklamada "BRICS ülkelerindeki saldırılar da dahil olmak üzere tüm dünya çapındaki terör saldırılarını küçümsüyoruz ve terörizmi

tüm biçim ve tezahürleriyle kınamaktayız" - dedi ve terör eylemlerini yapmak, örgütlemek veya desteklemekle yükümlü olan kişilerin sorumlu tutulması gerektiğini vurguladı.

Xiamen Ortak Bildirgesi'nde JeM ve LeT'nin yer alması, Hindistan için önemli bir diplomatik başarı olarak görülüyor. Çin'in Pakistan temelli terörist gruplarını belirten böyle bir açıklaması ilk kez imzalandı. Geçmişte Pekin, Yeni Delhi'nin Jash-e-Muhammed'in şefi Masood Azhar'ı BM tarafından belirlenmiş bir terörist olarak ilan etmesi için Birleşik Devletler, İngiltere ve Fransa'nın da destek verdiği teklifi defalarca engelledi. Bununla birlikte, bu hamle Çin ile Pakistan arasındaki önemli ilişkiyi etkileyebilir.

Zirvenin son gününde, Hindistan Başbakanı Narendra Modi ve Çin Devlet Başkanı Xi Jinping, Doklam'dan sonraki ilk ikili görüşme toplantısının oturum aralarında bir araya geldi. Görüşmeyi yorumlayan Hint Dışişleri Sekreteri S. Jaishankar, sınır bölgelerinde barış ve huzur vurgusu ile ileriye dönük konuşma ifadelerini kullandı. İki taraf da Hindistan ve Çin'in savunma ve güvenlik personeli arasında daha yakın bir iletişim kurulması gerektiğini düşünüyor. Toplantıdan kısa bir süre sonra Modi Twitter'a geçti ve Başkan Xi Jinping'le tanıştı. Ve Hindistan ve Çin arasındaki ikili ilişkiler konusunda verimli görüşmeler yaptığını vurguladı.

Günün ilerleyen saatlerinde Çin Dışişleri Bakanlığı sözcüsü Geng Shuang, toplantı sırasında Xi'nin sağlam ve istikrarlı Çin-Hindistan ilişkilerine olan gereksinimi vurguladığını savundu.

"Barış içinde Birlikte Varolmanın Beş Prensibi" ya da Panchsheel Anlaşması'na yapılan göndermeler, Doklam'ın yüz yüze görüşmesinden

sonra ikili ilişkileri onarma girişimi olarak ilginçti. İki ülkenin 29 Nisan 1954'te imzaladığı Panchsheel anlaşması uyarınca beş ilke şunlar olmaktadır: birbirlerinin toprak bütünlüğüne ve egemenliğine, karşılıklı saldırgan olmayan, karşılıklı etkileşimsizliğe, eşit ve karşılıklı menfaate ve barış içinde birlikte var olmaya karşılıklı saygı.

BRICS'in en büyük iki ekonomisi olan Hindistan ve Çin, grubun en önemli üyeleridir. Uzun süredir ticaret ve ekonomi, ikili ilişkilerinin temel itici unsurları iken, zor jeopolitik meseleler, zaman zaman ilişkilerinin daha üretken yönlerini gölgelemeye devam etmiştir. Bununla birlikte, 2017 BRICS zirvesinde, iki taraf da önemli diplomatik olgunluk sergiledi ve geniş kapsamlı konular üzerinde çok taraflı işbirliğine rağmen farklılık yarattı, zira başarılı ve üretken zirve niteliğinde oldu. (<https://thediplomat.com>)

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BRICS ÜLKELERİNİN EKONOMİK KAPASİTELERİ

3.1. BREZİLYA EKONOMİSİ

Şöhretli BRIC ülkelerinin grubuna dahil olan Brezilya'nın son on yıldaki ekonomik performansının yüksek büyüme oranları ve büyük bir iyimserlik ile karakterize olacağı varsayılabilir. Ancak gerçeklik oldukça farklı. Aslında pek çok kişi, Brezilya'nın ekonomik büyüme oranının göz ardı edileceğini düşünerek BRIC olup olmadıklarından şüphe ediyor. 2000-2006 yılları arasındaki yıllık ortalama büyüme oranı, küresel ortalamanın sadece % 3,1'i ve diğer BRIC'ler tarafından elde edilen oranlardan önemli ölçüde daha düşüktü. Goldman Sachs araştırmacısı Paulo Leme bile, Brezilya'nın hem Goldman Sachs'ın ilk beklentilerine göre hem de diğer BRIC'lere göre daha düşük performans gösterdiğini itiraf ediyor. Ancak, bu konuda hesaba katılması gereken diğer faktörler var. Brezilya'nın "Çin anı", İkinci Dünya Savaşı sonrası dönemdi; 1940'ların ortalarından 1970'lerin ortalarındaki yıllık büyüme ortalaması % 7,4 idi ve 1968-1973 yıllarında Brezilya, % 10,6'lık olağanüstü bir büyüme oranına sahipti. Ekonomik büyümenin o zamandan bu yana nispeten düşük olmasına rağmen, daha az gelişmiş BRIC'lerin büyüme oranını Brezilya gibi 1970'li ve 80'li yıllarda zaten sanayileşmiş bir ekonomi haline gelen ülkelerle karşılaştırmak haksızlıktır. Bu aynı zamanda Brezilya'daki farklı sektörlerin ürettiği GSYİH'nın (Gayri Safi Yurtiçi Hasıla) yüzdesiyle de görülebilir; burada tarımın payı sadece % 7, Sanayi % 28 ve hizmetler % 65'dir. Çin ve Hindistan gibi diğer BRIC'lerle karşılaştırıldığında Brezilya, hizmetlerin ekonomide ve tarımın göreceli olarak daha düşük paya sahip olduğu büyük paya yansıtılan modern bir ekonomiye sahiptir.

En önemlisi, belki de, Lula yönetiminin son yıllarda makroekonomik istikrarın sağlanması için bir istikrar programı uygulamanın odağında olmasıdır. Kendi başlarına muhteşem büyüme üretmekle birlikte, bu politikalar dış borcun ön ödemeli ve enflasyonun asgari düzeyde tutulması yoluyla uzun vadeli ekonomik büyümenin temelini attı. Bu nedenle, makroekonomik koşullar uzun zamandan beri olduğundan daha iyi hale geldi. Bu düşünceyle Paulo Leme, Brezilya'nın yaklaşık% 3,5'lik bir büyüme oranı elde edebileceğini ve ticaret ve yatırımın daha da açık olması gibi belirli ekonomik reformlar uygulanırsa büyümeyi yaklaşık% 5 oranında yönetebileceğini öngörüyor. Bu tahminler, 2007-2011 yılları için Brezilya'nın yıllık büyüme ortalamasını %3,7'ye çıkardığı Dünya Bankası projeksiyonlarıyla iyi korelasyon gösteriyor. Brezilya ekonomisi hala nispeten kapalı, ticaret sadece 2008'de GSYİH'nın %24'ünü oluşturuyor. Bununla birlikte, umutları küresel emtia fiyatlarıyla büyük oranda bağlantılıdır ve eğer bu seyir artan ticareti içeren ekonomik büyüme için belirlenmişse, Brezilya gelecekte küresel ekonomiye daha fazla entegre olmasını bekleyebilir (Stefánsson, 2010: 13-14).

3.2. RUSYA EKONOMİSİ

Rusya ekonomisi, belki de, en çok bir sektöre dayanan BRIC ekonomisidir: petrol ve gaz endüstrisi. 2009 yılında Rusya, GSYİH'nın yaklaşık % 20-25'ini oluşturan dünyanın en büyük petrol ve doğal gaz ihracatçısı oldu. Temel olarak, büyük petrol ve doğalgaz rezervleri nedeniyle Rusya, 2000 ile 2007 yılları arasında yıllık% 6,8'lik bir ekonomik büyümeyi sürdürdü. Bu ekonomik büyüme gelir düzeylerinin yükselmesine ve yeni bir orta sınıfın ortaya çıkmasına neden oldu. Bununla birlikte, Rusya'nın petrol ve gaz emtia fiyatlarına olan aşırı bağımlılığı, 2008 ve 2009 mali krizlerinde acı çekici bir şekilde ortaya

çıkan belirgin bir maliyetle geldi. Petrol fiyatları varil başına 140 \$ / varil başına yaklaşık 35 \$ değerinde düştüğü için yaklaşık 70 \$ 'lık değer kaybederken, Rusya petrol gelirlerinin önemli ölçüde düştüğünü gördü ve 2009'da GSYİH'nın % 8,5 oranında düşmesine katkıda bulundu. 2009 yılının başında, Rus borsa değerinin yaklaşık % 80'ini kaybetmiş ve ruble üçte bir oranında düşmüştü. Moskova, rüşvetin düşüşünü yavaşlatmak ve ekonomiyi istikrara kavuşmak için, kriz öncesinde yaklaşık 600 milyar ABD doları olarak tahmin edilen Rusya'nın döviz varlıklarının üçte birini harcadı.

Finansal krizde GSYİH'da bir düşüş yaşayan tek BRIC olan Rusya, geri adım atabildiğini göstermek zorundadır. Ekonomi 2009 yılının ortalarında toparlanmaya başlamış ve IMF 2010 yılında GSYİH'nın % 3,6 oranında artacağını öngörüyor. Ancak kriz, petrol ve doğal gaz fiyatlarının düştüğü zaman Rusya ekonomisinin uğradığı ve bunun Rusya'nın liderlerinin karşılaştığı en büyük zorluklardan biri olacağına işaret ediyor. Hem Putin hem de cumhurbaşkanı Medvedev, petrol ve gaz gelirlerine aşırı bağımlı olması nedeniyle Rus ekonomisinin zayıflığını kamuoyunca kabul etti. Ekonomiyi çeşitlendirmeye yönelik açık niyetlerine rağmen, girişimleri başarısız olmaya devam ediyor. Petrol fiyatlarının uzun zamandır daha düşük seviyelerde kalması beklendiği için, iyi vakitlerde acil olmasa da, çeşitlendirme ihtiyacı gelecek yıllarda daha belirgin hale gelecektir. Rusya Maliye Bakanı Alexei Kudrin, son zamanlarda petrol fiyatlarının önümüzdeki on yılda 70 \$ 'ın üzerinde olmayacağını ve bu durumun Rusya GSYİH'sındaki petrol ve doğal gazın payının % 14'e düşeceğini söyledi. Rusya, yakın gelecekte gerekçe göstererek bir BRIC olarak anılacak olursa, ekonomisinin diğer sektörlerini güçlendirmenin bir yolunu bulması

gerekir; böylece petrol ve doğalgaz fiyatlarındaki düşüşlerle başedebileceği gibi BRIC şu an'a kadar finansal krizde en kötü performansı gösterdi. Bu, Rusya'ya yabancı yatırım sağlamakla uğraştığı için büyük bir sorun gibi görünüyor. Rusya'nın ekonomik ve yasal sistemleri yasadışılık ve yolsuzluk için rezil olmakla birlikte, mülkiyet hakları çoğu diğer ülkelere ve kesinlikle diğer BRIC'lere kıyasla mülkiyet haklarının kök salmadığı için Rusya'daki yatırımları zayıf bir ihtimal olarak algılanmıştır.

Rusya'nın umutlarını ekonomik açıdan desteklemek için fazla işe yaramayacak bir diğer faktör de DTÖ'ye katılmaktan çekinmesidir. Rusya, örgüte katılmanın önünde birçok engeli ortadan kaldırmak için Batı ile birlikte çalıştı; Ancak daha yakın tarihte, biraz tuhaf bir hareketle, şimdilik Belarus ve Kazakistan ile birlikte olacağını ve bunun da bir süre katılmayı mümkün kılmayacağını söyledi. Hukuki çerçevelere gelince, Rusya'nın iç kırılğanlığı ve çoğunlukla kendi konumunu zayıflatan birçok eski Sovyet ülkesiyle güçlü bağlantıların sürdürülmesi konusundaki ısrarı, diğer BRIC'ler ile ekonomik standartlara uymak için uğraşmak zorunda kalacağı engeller olacaktır (Stefánsson, 2010: 20-21).

3.3. HİNDİSTAN EKONOMİSİ

Hindistan, 1990'lı yılların başından bu yana % 5'ten fazla ekonomik büyüme yaşamış ve 2006'da GSYİH'yı yıllık ortalama % 9,7'lik ve 2007'de % 9'u şaşırtıcı bir şekilde yönetmiştir. Önümüzdeki yıllar için tahminler değişiyor: IMF önümüzdeki yıllarda GSYİH büyümesinin yaklaşık % 7,7 olacağını tahmin ederken, Dünya Bankası bunu yüzde % 8,5'e olacağını söylüyor ancak Hindistan'ın herhangi bir yavaşlama belirtisi göstermediği açık. Goldman Sachs'un raporlarına göre,

Hindistan ekonomisi halen Brezilya ve Rusya'ninkine aynı büyüklükte olmaktadır. Ancak Goldman Sachs, Hindistan'ın 2020 yılına kadar yıllık ortalama % 8 oranında büyüyebileceğini öngörmesinin çok büyük bir potansiyeline sahiptir. Bu tahminler daha önce belirtilen raporlardan daha iyimserdir ve eğer her şey planlandığı gibi giderse, Hindistan ekonomisi 2050'de ABD ekonomisinden daha büyük olacak. İstenilen şey, ticaretin serbestleştirilmesi, eğitimin geliştirilmesi, tarımsal üretimin artırılması ve altyapının geliştirilmesi gibi çeşitli reformları içeriyor. Hindistan'ın yeni seçilen Başbakanı Manmohan Singh, Kongre Partisi'nin 2009 seçimlerinde belirleyici bir zafer kazandığı için arzulanan reformları etkili bir şekilde uygulayabileceği bir konumdadır ve bu onları bir önceki dönemde olduğu gibi sosyalist koalisyon ortaklarıyla uzlaşma ihtiyacından kurtarıyor. Bu nedenle, önümüzdeki yıllarda Hindistan, yenilenen coşku ile pazardaki reformları sürdürmeye devam edecektir - ve muhtemelen haklı olarak - beklenmektedir. Hindistan'ın ekonomik büyümesi, ülkenin genişleyen bilgi teknolojileri endüstrisinin geliştiği hizmet sektöründe en büyük etkiye sahip olmuştur. Yeni bir rapora göre, BT (Bilgi Teknolojileri), Hindistan'ın ihracatının % 35'ini oluşturuyor. Sektörün toplam geliri 1998'de 3,3 milyondan 2008'de 87 milyar dolara yükselmiştir. Hindistan'ın küresel düzeyde rekabet etmesinde en başarılı olduğu alan olan BT sektörünün Hindistan'ın gelecekteki ekonomik büyümesi için enstrümantal olması muhtemeldir.

Belki de, daha büyük bir zorluk, ekonomik büyümenin bir bütün olarak nüfusu desteklemesi ve sadece zengin olanlardan değil, azınlıktan yana olmasıdır. Diğer BRIC'lerle kıyaslandığında, Hindistan, ülkeler arasında gelir dağılımını ölçmek için yaygın olarak kullanılan bir indeks olan

GINI katsayısı endeksinden daha iyi performans gösteriyor ve tartışmalı bir şekilde eşitlik için iyi bir ölçüm aracıdır.

En yeni puanlar 2000'li yılların ortalarından itibaren Hindistan 36,8 puan, Çin, Rusya ve Brezilya sırasıyla 41,5, 42,3 ve 56,7 puan aldı. Genel olarak, Hindistan, en az eşitsiz gelir dağılıma sahip BRIC olarak dünyada 79. sırada yer aldı. Yoksulluk hala Hint toplumunun egemen yönü oluyor - BM'ye göre 2005 yılında Hindistan nüfusunun % 41,6'sı günde bir doların altında bir yoksulluk sınırının altında yaşıyordu - Hindistan'ın ekonomik büyümesi ülkenin gelişimi ve yoksulluğun azaltılması açısından büyük önem taşıyor (Stefánsson, 2010: 25-26).

3.4. ÇİN EKONOMİSİ

Çin, yaygın olarak grubun dünyadaki en büyük üçüncü ülke (dünyanın en büyük üçüncü ülkesi) ve en büyük nüfusuna sahip (1,3 milyarın üzerinde) ve son birkaç yılda olumlu bir ekonomik büyüme yörüngesiyle benzersiz ve rekor kıran BRIC ülkesi olarak görülüyor. Çin, finansal kriz sırasında beklenenden daha iyi sonuç verdi ve 2008 ve 2009'da yıllık ortalama GSYİH büyümesini % 8'in üstünde tuttu. Bu performans etkileyicidir, özellikle Çin ekonomisinin krizde dramatik bir düşüşle Batı talebine olan güveni dikkate alındığında. Önümüzdeki yıllarda ekonomik büyümeye ilişkin projeksiyonlar, IMF'nin 2010 ve 2011 tahminleri sırasıyla % 10 ve % 9,7 ile yıllık ortalama GSYH büyümesi oranını artıracakını gösteriyor. Bu muazzam büyüme hızı, Çin'in ekonomik performansının diğer büyük ekonomilerinkinden daha cüretkendir olmasından ötürü uluslararası alanda çimento üretmek için çok şey yapacaktır. Başta gelişmiş ekonomilere ekonomik büyümeyi hızlandırmak için yapılan ihracata dayanan Çin, ekonomisinin yaklaşık yarısını oluşturan endüstride dev bir üretim devi haline geldi. Bazı

tahminlere göre, ülkenin kişi başı GSYİH oranı 6.500 ABD doları olmakla birlikte, Brezilya (10.200 ABD Doları) ve Rusya (15.200 ABD Doları) 'dan düşük olmakla birlikte Hindistan'dan (3.100 ABD Doları) daha düşük olmasına rağmen, Çin ekonomisi GSYİH açısından dünyanın en büyük ikinci ekonomisidir.

Çinli liderler, bir süredir Çin ekonomisinin karşılaştığı sorunları anlamaya başladı. Beklentiler şu an pembe gözükse de, ekonomide bir takım problemler var ve bazı durumlarda zaten problem oluşturuyor. Öncelikle, Çin'in sürekli ekonomik patlaması, öncelikle düşük ücret seviyelerinden ve nitelikli ve vasıfsız emek miktarından faydalanan imalat sanayiine dayandı. Uzun vadede, Çin, giderek artan bir oranda Çin'in rekabet gücünü azaltacak koşullar talep eden artan orta sınıf bir yüksek ücretle ilgili bir sorunla karşı karşıya kalabilir. Kısa vadede Çin, imalat sanayiinin doğal kaynaklara, fosil yakıtlara, ucuz işçilik ve kapsamlı yatırıma bağımlı olduğu gerçeğini hesaba katmalıdır. Ekonomik büyümeyi sürdürebilmek için Çin'in ekonomisini çeşitlendirmesi hayati önem taşımaktadır ve son on yılda Çin liderlerinin politikası bu olmuştur.

Bir "bilgi ekonomisi" yaratmanın önemini vurgulayarak ve yüzyılın başlarında bazı ilgili politikalar başlatarak Çin, gelişiminde belirgin bir değişim görmeye başlıyor. Her zamankinden daha fazla üniversite mezunu, özellikle bilim, teknoloji ve yönetim alanlarında iş gücüne giriyor. Diğer BRIC'lerle karşılaştırıldığında, Çin hem araştırma hem de geliştirme (GSYİH'nın% 1,43'ü) üzerinde göreceli ve mutlak anlamda daha fazla para harcıyor ve diğer üçü de (Brezilya, Rusya ve Hindistan sırasıyla% 0,9,% 1,1 ve% 0,7 harcamaktadır). Bu, Çin'in modernizasyon konusunu bir miktar başarıyla ele aldığını ve gelecekte ekonomisini ucuz

iş gücü imalatında değil diğer sektörlerde temel alabileceğini göstermektedir. Bununla birlikte, kısa vadede demografik bir nitelikte olan bir şeyi yapmak daha zor olacak bir konudur. Çin, 1977'de ülkedeki nüfus artış oranını artırmak için bir çocuk politikasını hayata geçirdi. Günümüzde hala geçerli olan tek çocuk politikası, Çinli ailelerin sayısını azalttı ve Goldman Sachs'a göre, hükümet kişi başına harcamayı artırmak ve böylece eğitim düzeyini ve işgücünün kalitesi önemli ölçüde artırmak için etkin oldu. Olumsuz yönü, nüfusun büyük bir bölümünün aynı anda yaşlanması ve ekonominin nüfusun bu kısmını sağlamaya yönelik büyük baskı yaratmasıdır. Goldman Sachs araştırma ekibi, bununla birlikte, artan işgücünün kalitesinden kaynaklanan olumlu sonuçların, yaşlanan nüfusun neden olduğu sorunları büyük ölçüde azaltacağını savunuyor.

Sonuçta, Çin ekonomisi iyi görünüyor. Mükemmel büyüme projeksiyonları ve modernizasyondaki önemi arttıkça, Çin'in önümüzdeki yıllarda ve on yıllarda yüz yüze kaldıkları zorlukların üstesinden gelme yeteneğine sahip olduğu muhtemel görünüyor. Çin ekonomisinin aşırı yatırım nedeniyle patlamaya bağlı bir kabarcık olup olmadığı konusunda bir tartışma var ve bu nedenle Çin hükümetinin Çin'in büyüme modelinin sürdürülebilir olduğunu göstermesi gerekecek (Stefánsson, 2010: 30-32).

3.5. GÜNEY AFRİKA EKONOMİSİ

Güney Afrika son yirmi yılda ekonomik büyümeyi teşvik etmek ve üçlü iç ekonomik işsizlik, eşitsizlik ve yoksulluk sorunlarını ele almak için çaba sarf etmiştir.

Bu dönemde, Güney Afrika'nın BRIC (Brezilya, Rusya, Hindistan ve Çin) ile olan ekonomik ilişkileri özellikle 2000 yılından beri bu ülkelerle yaşanan olağanüstü ticaret büyümesi dikkate alındığında belirgin bir şekilde öne çıkmıştır. Güney Afrika, üyeleriyle daha iyi ekonomik ilişkiler geliştirmek için BRICS'in şu anda kurulmuş olan politik platformunu inşa etmelidir, bu işlev de acil iç sosyoekonomik zorlukların ele alınmasına yardımcı olabilir.

Güney Afrika'nın BRIC muadilleriyle yaptığı toplam ticaret, 2001'de 3,1 milyar dolar iken, 2016'da bu rakam 28,9 milyar dolara yükseldi. BRICS ile ticaretin olağanüstü büyümesi, Güney Afrika'nın Avrupa'daki (AB) ve Birleşik Devletler'deki (ABD) geleneksel ortaklarının ötesinde ihracat pazarlarını çeşitlendirmesini sağladı. Bu özellikle, bu ortakların yavaş iyileşmesinin daha az talep ile sonuçlandığı küresel kriz sonrası dönemde önemli olmuştur; ABD'nin görünüşte ticarete karşı daha muhafazakar bir tutum benimsemesi gibi. Ekonomik ortakların çeşitlendirilmesi, Güney Afrika için, BRICS'in küresel ithalat pazarındaki payını geleneksel ortaklarla paylaştıkça artırmaktadır. (Prinsloo, 2017: 1-2)

3.6. BRIC'İN EKONOMİK PERFORMANSI VE

DEĞERLENDİRİLMESİ

BRIC ülkeleri, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı'nın dışındaki en büyük dört ekonomidir. Onlar yıllık GSYİH'sı 1 trilyonun üzerinde olan gelişmekte olan ülkelerdir (Endonezya sadece yarısıdır). Dünyada üretimin düşüş gösterdiği dönemlerde, Rusya istisnai olmakla, onlar büyük durgunluk döneminde olmasına bakmaksızın, daha büyük büyüme gösterdiler. Çin de dünyanın bir numaralı ihracatçısı oldu. Bu arada

BRIC'ler ticaretlerini birbirleriyle de artırıyor: Çin-Hint ticareti hızlandı ve bu yıl 60 milyar dolara ulaşması bekleniyor. Çin, hızlı sanayileşen Doğu Asya ülkeleri için en büyük pazar haline geldi.

BRIC'de toplanan yükselen pazar ekonomileri, dünya ekonomisinde ve yerli ekonomilerin gelişmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Yine de, BRIC'lerin dünya ekonomisi için öneminin en çarpıcı işareti muhtemelen döviz rezervlerinin paylarıdır. Dördü, dünyanın toplamının % 40'ını oluşturan en büyük on yedek akümülatör arasında yer alıyor. Çin, 2.4 trilyon doları aşan bir artışla kolayca en büyüğüdür ve Japonya'nın ardından dünyanın ikinci büyük net alacaklısıdır (net kredi pozisyonu, hisse senetlerini ve borçları hesaba katıyor). 1992'de piyasa reformuna başladığında Rusya'nın döviz rezervleri hemen hemen sıfırdı, şu an 420 milyar dolarlık bir paya sahipler. BRIC, rezervlerinin altıda birini kenara koyacak olursa, Uluslararası Para Fonu büyüklüğünde bir fon yaratabilirler.

Yabancı varlıklar açısından BRIC, büyük durgunluğa karşı yastıklarla donatılmış ve bu da finansal güç haline gelmelerine yardımcı olmuştur. Çoğu Batı ülkesi, rekor bütçe açıklarında ve yükselen borçlarda başını çekmeye çalışıyor olsa bile BRIC'lerin kamu borcu seviyeleri çoğunlukla ılımlı ve istikrarlı (Hindistan kısmi bir istisna). Çoğu yatırım bankası BRIC fonları sunmaktadır. Dünyanın en iyi iki bankası Çinde'dir.

Bu bağlamda, batı ve sanayileşmiş ülkeler ekonomik büyümeyi sürdürmek ve BRIC alanına taşınan istihdam yaratmak için mücadele ediyorlar. Bu ekonomiler geliştikçe, özellikle Hindistan ve Çin'de güç, telekomünikasyon ve ulaşım sistemleri gibi altyapıyı geliştirmek için büyük miktarlar yatırılıyor.

Goldman Sachs'ın 2003 yılında sunduğu "Rüyada Düşünme: 2050'ye Giden Yol" raporuna göre, BRIC ekonomileri 40 yıldan az bir sürede dünyanın en gelişmiş altı ülkesinden daha büyük olabilir. Bu, 40 yıldan az bir sürede ABD Doları'ndaki 6'nın (G6) Grubundan daha büyük olacağı anlamına geliyor. Mevcut G6'nın 2050 yılında ABD ve Japonya, ABD doları bazında en büyük altı ekonomiden biri olabilir. G6, İngiltere, Amerika Birleşik Devletleri, Batı Almanya, Japonya, İtalya ve Fransa'dan oluşur.

Boyut açısından Goldman Sachs (2010) tahminlerine göre Brezilya ekonomisi 2020 yılına kadar İtalya'nın ekonomisinden daha büyük olacaktır; Hindistan ve Rusya ayrı ayrı İspanya, Kanada veya İtalya'dan daha büyük olacak.

Goldman Sachs şimdi BRIC ülkelerinin ekonomilerinin ABD ekonomisini 2035'ten ziyade 2027'de geçmesini bekliyor. BRIC ekonomileri 2031'de G6 ülkelerinin devralmalarını da devralacak. Uluslararası ilişkiler alanındaki pek çok uzman, BRIC'nin ekonomik büyümesinin batı dünyasının gerilemesini gösterdiğini gösteriyor. Nial Ferguson bu konuda şunları söylüyor: "Şahit olduğumuz şey, batı dünyasının gerilemesi. Yüzyıldan uzun süredir batı baskınlığını XV. yüzyıldan XIX. Yüzyıla kadar sürekli olarak destekledik. Batı ülkeleri başta Avrupa, Amerika Birleşik Devletleri, Kanada olmak üzere XV. yüzyıldan beri güç kazanmış ve Batı XIX. yüzyıla kadar tüm dünyaya egemen olmuştu.

Şimdiye kadar tanık olduğumuz şey, temel tarihsel bir şekle sahip olmaktır. Yeniden dengelenme, batı ile doğu arasında bir tür dengeye dönüş ve Asya ülkeleri için bu müthiş bir haber, çünkü yüzlerce yıllık durgunluk sürdüreceklerdi. Bunların durgunluk dönemlerinde yüzde 7 ile

10 arasında değişen büyüme oranlarına sahip oldukları gerçeğidir ki, bu da Asya için harika bir haberdır denilebilir.

Gelişmekte olan ekonomilerin etkisi giderek büyüyor ve Ferguson'a uygun olarak, BRIC ülkeleri üretimden yakında sanayileşmiş ülkelerin güçlü bölgelerini riske atabilecek yenilik sürecine geçecektir. Amerikalılar fikri mülkiyete, tasarıma ve yaratmaya sahip olduklarını düşünüyor; Çinlilerin imalat yapmaya devam edeceğini düşünüyorlar. Gerçek şu ki, ABD, bu fikri gerçeğe dönüştürmek ve iş haline getirmek için kelimenin en iyi yerinde, yenilik anlamında, hala ilerlemektedirler. Fakat vücut, yenilik konusunda tek el sahibi olduklarını varsaymamalıdır. Maliye tarihi, Ferguson, fikir ve konsepti inovatörden çalmanın çok kolay olduğunu söylüyor: “İngiltere, sanayi devriminde bir yenilikçiydi, ancak birkaç yıl içinde İngiltere'den gelen fikirler Almanya gibi ülkeler tarafından ödünç alındı ve geliştirildi. Fikri mülkiyetin korunması çok zordur ve Korsanlık sadece Somali denizinde değil, Asya dünyasında da bir olgudur. Bu, değişik şekillerde iktidara dönüştürölür. Fakat Çin bunları yapıyor olsa da, askeri güç sadece savaş arabaları ve uçaklardan ibaret değildir. Ayrıca yazılım ve teknoloji ile ilgili ve Siberetik Çin ve Hindistan'ın büyük bir kaza yapabileceği ve ABD düzeyini yakalayabilecekleri bir alandır. Bu, beş köşeli günümüzün en büyük endişelerinden biri. Sanırım, Çin ordusu pasifik sularındaki açık savaşta ABD ordusuna karşı meydan okuyabilmenin önünde uzun yıllar var. Fakat Çin'in jeopolitik boşluğu kapatabileceğini düşünüyorum” (Nieto, 2012: 175-177).

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu tez çalışmasının birinci bölümünde özgürlüğü, bireyciliği, sınırlı devleti temel varsayımı olarak ele alan liberalizm ve onun ekonomik yöndeki uzantısı olan neoliberalizm kuramları ele alınmıştır. Neoliberalizm kuram perspektifinde işleyen devletler için ekonomik işbirliği çerçevesinde kolektif çalışmaların yapılması, uluslararası Politikada hakim sınıf ve onu düzenleme etkisine sahip bir güç olmak amacı hedeflenmiştir. Neoliberalizm'i teorikden pratiğe yansıtmaya çalışan örgütlerden biri olan BRICS bu çalışmamızda ele alınmıştır. BRICS örgütünün oluşturulmasının asıl amacı, küreselleşen uluslararası düzende kolektif söz sahibi olmak ve üye ülkelerin ortak menfaatlerini gerçekleştirilmesidir. Burada üye ülkelere Brezilya'nın tarım, Hindistanın sanayi ve hizmet sektörleri, Çin'in dönüşüm endüstrisine, Güney Afrika'nın mali, turizm hizmetleri, Rusya'nın çeşitlendirilmiş hizmetler sektörü'ne değinilmiştir ve bu açıdan geliştirilmesi anlatılmıştır.

Çalışmamızın ikinci bölümünde ise BRICS ülkelerinin belirli amaçları gerçekleştirmek için hayata geçirdikleri zirvelere değinilmiştir. BRICS zirvelerinde amaç, enerji verimliliği için işbirliği, demokratik dünya düzeni kurma, kurumsallaşma, güvenlik, kalkınma projelerini gerçekleştirmek için çalışılmasıdır. Bu çerçevede ise Kalkınma Bankası kurmak, Çok Taraflı İşbirliği ve Eş-Finansman anlaşması sağlanması, eğitim alanında da BRICS Ağ Üniversitesi kurmak, terörler mücadelede de BM Küresel Terörle Mücadele Stratejisi ile ilgili amaçlara yer ayrılmıştır. BRICS'de özellikle gençler olmak üzere BRICS üye ülkelerinin Gençlik Zirvesi, U-17 Futbol Turnuvası, Film Festivali, Genç Diplomatlar Forumu gibi etkinlikler planlaştırılmıştır.

Çalışmamızın üçüncü bölümünde ise BRICS ülkelerinin ekonomik kapasitesine değinilmiştir. Güney Afrika için BRICS'in küresel ithalat pazarındaki payını artırması, Brezilya için küresel emtia fiyatlarının olumlu olması takdirinde gelecekte küresel ekonomiye geçit sağlaması, Hindistan'ın ekonomik büyümesi için Bilgi Teknolojisi alanında gelişmesi, Rusya'nın petrol ve gaz alanındaki ekonomik payı, Güney Afrika için ise ekonomik ortaklıkları çeşitlendirmesi takdirinde BRICS birliği için olumlu avantajlar kazandıracağı anlatılmıştır. Rusyanın eski Sovyet ülkeleriyle güçlü ilişkiler sürdürmesi BRICS'deki ekonomik standartlara uymak konusunda sıkıntı oluşturacak gibi düşünülmektedir.

İlaveten çalışmamızda BRICS'in iklim değişikliği ile bağlı sorunların çözümünde büyük etki yapmak isteği onun uluslararası düzeydeki hedeflerinden biri olduğu anlatılmıştır.

Genel olarak ise BRICS'in uluslararası düzeni ciddi şekilde etkileyecek bir kurum olarak şimdilik görmek zor ve bu kurum esasen üye devletlerin çeşitli bireysel ulusal çıkarlarını gerçekleştirmek için oluşturulmuştur.

KAYNAKÇA

AKTAN, Coşkun Can (1995), “Klasik Liberalizm, Neo-Liberalizm ve Libertanizm”: 4.

BAN, Cornel, (2012), “What is neoliberalism?” : 5-6, Brown University.

BAYRAM, Yılmaz (2014), “J.S. Mill’in Liberal Düşünce Geleneği İçindeki Yeri Üzerine Bir Değerlendirme”, 49 (1): 4-6.

CONWAY, David (2011), “Klasik Liberalizm”, S. 64: 85-86.

ESER, Bahadır; MEMİŞOĞLU Dilek ve ÖZDAMAR Gökhan (2011), “Sosyal Siyasetin Üretilmesi Sürecinde Refah Devletinden Neo-Liberal Devlete Geçiş: Devletin Kamu Hizmeti Sunma İşlevinin Değişimi”, Süleyman Demirel Üniversitesi, *İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, C.16, S.2: 207.

FUNDIRA, Taku, “The BRICS 2012 Summit: taking bold steps as the global economy is set to restructure”,
www.tralac.org/discussions/article/5259-the-brics-2012-summit-taking-bold-steps-as-the-global-economy-is-set-to-restructure.html,
(14.12.2017)

KARACKATTU, Joe Thomas. (2011), “BRICS: Opportunities and Challenges” : 7.

KÄKÖNEN, Jyrki, (2013), “BRICS as a New Constellation in International Relations”, University of Tampere/Tallinn University : 1-7.

KÄKÖNEN, Jyrki. (2013). “BRICS as a New Constellation in International Relations”. University of Tampere/Tallinn University : 7-16.

MISES, Ludwing von (2007), “Kadiri Mutlak Devlet”, Liberte Yayınları: 18.

MORARS, Vagner Freitas de. (2014), “The BRICS and Trade Union Action”, Central Única dos Trabalhadores, International Relations Department: 15-18.

MORAZAN vd. “The Role Of Brics In The Developing World”, Directorate-General For External Policies Of The Union Directorate B Policy Department.

NIETO, Nubia, (2012), “The influence of emerging economies in International Affairs”, Estudos Avançados 26 (75): 175-177.

NIETO, Nubia, (2012), “The influence of emerging economies in International Affairs”, Estudos Avançados 26 (75): 174-175.

ÖNÜR, Huriye Tekin (2009), “Türkiye’de Muhafazakar Liberal Söylemin Yoksullukla Mücadele Açmazı: Ne Muhafazakar Ne Liberal”, Afyon Kocatepe Üniversitesi: 353-354.

PANDEY, Pragya. (2017), “2017 BRICS Summit: Post-Doklam, India, China Meet in Xiamen”, (15.12.2017).

PRINSLOO, Cyril, (2017), “Boosting South Africa’s Economic Relations with the BRICS” 1-2, Institute For Global Dialogue.

SİNGH, Suresh P, (2011), “BRICS and the World Order: A Beginner’s Guide”, South African Institute of International Affairs: 28.

STEFÁNSSON, Oddur Ingi Nyborg (2010), “The BRICs and international relations: An assessment of the potential leaders in a global future”: 13-14.

STEFÁNSSON, Oddur Ingi Nyborg (2010), “The BRICs and international relations: An assessment of the potential leaders in a global future”: 20-21.

STEFÁNSSON, Oddur Ingi Nyborg (2010), “The BRICs and international relations: An assessment of the potential leaders in a global future”: 25-26.

STEFÁNSSON, Oddur Ingi Nyborg (2010), “The BRICs and international relations: An assessment of the potential leaders in a global future”: 30-32.

STUENKEL, Oliver (2014), “Looking back: The 2nd BRIC Summit in Brasília in 2010” www.postwesternworld.com/2014/06/15/looking-summit-brasilia, (13.12.2017).

THORSEN, Dag Einar ve LIE, Amund (2010), “What is Neoliberalism?” : 3.

TOK Nafiz (2015), Siyasal İdeolojiler, editör, Halis Çetin, Siyaset Bilimi, Orion Yayınevi 5. Baskı

YILMAZ, Aytekin (2013), Küresel Dünyada Uluslararası İlişkiler, Aytekin Yılmaz, Kadim Yayınları 2. Baskı

(2016), “June 16, 2009 Yekaterinburg, Russia”, Joint Statement of the

Building Responsive, Inclusive & Collective Solutions,

<http://brics2016.gov.in/content/innerpage/8th-summit.php>, (15.12.2017).

Civic BRICS, <http://civilbrics.ru/en/brics/summit-2014.php>,

(14.12.2017)

BRIC Countries Leaders: 1-3, (13.12.2017)

<http://english.cntv.cn/20110415/103829.shtml>, (13.12.2017)

<http://brics5.co.za>, (14.12.2017)

<http://indiawrites.org/tag/7th-brics-summit-in-ufa>, (15.12.2017)